

SNEŽNIK

splošna banka koper

Na Bistriškem je premalo mejnih prehodov

Minister za notranje zadeve Republike Slovenije Andrej Šter se je v petek, 5. maja, udeležil javne tribune na temo "Maloobmejni promet s Hrvaško", ki je v dvorani Doma na Vidmu pripravil Občinski odbor SKD. Obrobna in mejna občina Ilirska Bistrica, ki je bila pred razpadom Jugoslavije del jugovzhodnega severa, sedaj pa je le nerazviti jug Slovenije, tudi od tako visokega mejnega uradnika ni dobila natančnejših odgovorov na vrsto vprašanj, ki se nanašala predvsem na vzpostavitev maloobmejnega prometa s Hrvaško. Občini si veliko obeta od sklenitve meddržavnega sporazuma s Hrvati na začetku letošnje turistične sezone. Po doseženem sporazumu naj bi se izvajali ukrepi za lažje življenje na tej in oni strani meje.

Mejna meja je ilirskobistriški občini pomemben trg za kmetovstvo in pridelke na reškem območju in številne poslovne vezi. Veliko občanov je onstran meje izgubilo ali prenehalo šolati svoje otroke, ali hruvaških kupcev v ilirskobistriških trgovinah pa bo prej ali slej manj. Občina je že pred časom s katerim državnim organom predlagala, da bi se dalo z vzpostavitvijo mejnih prehodov med Novimi in Rupo ter med Starodom in Lunami mnoge težave odpraviti, kar je naletela na gluha ušesa. Mednarodna mejna prehoda v Jelšanah in Starodu povzročata občanom veliko težav, saj je v času letnih dobov zaradi gostega prometa skoraj nemogoče preiti mejo na kolikor koli normalen način. Maloobmejni prehod bi vsekakor močno razbremenil mednarodno mejno prehoda

v Jelšanah in Starodu, vse pa je odvisno od morebitnega podpisa sporazuma o obmejnem sodelovanju s Hrvati.

Z novo mejo je v Ilirsko Bistrico prišlo tudi več policistov iz drugih krajev Slovenije. Policisti skoraj vsak dan na enem izmed bistriških križišč izvajajo kontrolo, namesto da bi skrbeli za nemoteno odvijanje prometa, ki je vsak dan bolj gost, posebno v poletnih mesecih, ko je praktično nemogoče prečkati cesto in se domačini težko gibljejo po mestu. Minister je odgovoril, da bi morali policisti kontrolo prometa med domačini vsekakor izvajati v manjši meri, saj "naši fantje niso na cesti zato, da kasirajo". Glede policistov iz drugih krajev je povedal, da Slovenija po evropskem vzoru varuje mejo samo s policijo in da bi bilo najbolje, če bi bili domačini, teh pa je premalo.

Moški pevski zbor "Dragotin Kette" praznuje visok jubilej

Moški pevski zbor "Dragotin Kette" je le eden iz vrste zborov, ki neguje 130 let staro tradicijo zborovskega petja na Bistriškem, saj je na tem prostoru prva pevka skupina začela delovati v okviru čitalnice že leta 1864. Tudi italijanska okupacija fantom, ki so prepevali v ilegalnih pevskih skupinah, ni mogla zapreti ust, prvi razcvet pa je zborovsko petje doživelo takoj po koncu druge svetovne vojne. Bistričani so že jeseni leta 1945 ustanovili mešani pevski zbor, ki se je leta 1965 preimenoval v Moški pevski zbor "Dragotin Kette" in tako člani zbora v letošnjem letu praznujejo poleg 30-letnice delovanja še 50-letnico neprekinjenega petja po drugi svetovni vojni. Pod vodstvom zborovodij Franca Benigarja, Danice Ivančir, Alojza Boštjančiča, Nikolaja Žličarja (1970-71), Dimitrija Grlja (1972-1990) in Evgena Prinčiča iz Sežane, ki je zbor prevzel leta 1991, so pevci MPZ "Dragotin Kette" sodelovali prav na vseh revijah "Primorska poje" (26), kar je uspelo le manjšemu številu zborov s tega dela Slovenije.

MPZ "Dragotin Kette" je letu 1983 na povabilo Slovenskega kulturnega društva "Planika" prepeval tudi Slovincem v Malmöju na Švedskem in nastopil še na osrednji mestni prvo-majski proslavi, s koncertom gostoval pri Slovenski katoliški misiji v Parizu (1992), ki je zelo odmevala zlasti pri rojakih iz naših krajev, nastopal v Italiji (Belluno, Chioggia), na Slovaškem (Banska Bistrica, Brezno), v Hrvaški (Kastav, Opatija, Rijeka) in v Nevesinju (današnja BiH). Povsod so bili deležni lepega in prijaznega sprejema, saj so se vsem gostiteljem oddolžili s pristno bistriško družabnostjo in veselim vzdušjem, prijetno pesmijo in njihovo priložnostno skupino, ki je igrala za ples. Iz gostovanj so prinesli številna priznanja in eksponate, tako da se jih je nabralo za celo razstavo.

MPZ "Dragotin Kette" šteje 43 članov in prepeva številne slovenske narodne in umetne pesmi, renesančne skladbe in pesmi drugih narodov. V zadnjih treh letih se je zboru pridružil veliko mladih pevcev iz Ilirske Bistrice in okoliških vasi, ki so vnesli vanj precej svežine in poleta. Res je, da so zadnje čase v javnosti manj prisotni, vendar delajo in bodo morali še trdo delati, ker zbor še vedno ni glasovno konstituiran. S tako velikim številom novih pevcev prav gotovo ni enostavno obnoviti starega repertoarja in naštudiralni še nove pesmi.

In kaj imajo v načrtu za prihodnost? V dogovoru z izseljensko matico pripravljajo oktobrsko gostovanje s tremi celovečernimi koncerti v Berlinu in na Švedskem, obenem pa so se že začeli pogovarjati in dogovarjati z izseljensko matico in našimi rojaki za gostovanje v Avstraliji čez dve leti. V rezervi imajo tudi gostovanje v Kanadi in ZDA, ker jim je Severna Amerika zaradi manjših potovalnih in nastanitvenih stroškov - tako kot leta 1979 bi stanovali na domovih slovenskih izseljencev - lažje dosegljiva.

Energetsko svetovanje za občane

Ministrstvo za gospodarske dejavnosti Republike Slovenije je februarja letos objavilo razpis za sofinanciranje projektov s področja energetike za pravne in fizične osebe. Za občane so najbolj zanimivi projekti obnovljivih virov energije (sončni kolektorji, zimski vrtovi, toplotne črpalke, male hidroelektrarne in uporaba energije vetra), ki jih omenjeno ministrstvo nepovratno sofinancira iz proračunskega denarja v višini 15% vrednosti investicije.

Projekt Samogradnje sprejemnikov sončne energije (SSE) je tudi za Občino Ilirska Bistrica lahko izredno zanimiv. Za pripravo tople sanitarne vode v zasebni hiši s štirimi prebivalci zadostuje 5 do 6 sprejemnikov oziroma 7 do 9 m² na streho montiranih sprejemnikov. Materialni stroški za m² sprejemnika se gibljejo okrog 10.000 do 12.000 tolarjev, po uveljavljeni subvenciji ministrstva za gospodarske dejavnosti pa se dejanska cena giblje med 3000 in 5000 tolarjev za m² vgrajenega sprejemnika.

Do uradnega odprtja energetske svetovalne pisarne v Postojni vam bosta vse potrebne informacije nudila Bojan Žnidaršič (tel.: 061/793 552) in Marko Krek (tel.: 061/378 112) vsak delovni dan med 8. in 12. uro. Vloge za subvencije lahko dvignete v sprejemni pisarni Upravne enote Ilirska Bistrica v času uradnih ur.

Ministrstvo za gospodarske dejavnosti Republike Slovenije je februarja letos objavilo razpis za sofinanciranje projektov s področja energetike za pravne in fizične osebe. Za občane so najbolj zanimivi projekti obnovljivih virov energije (sončni kolektorji, zimski vrtovi, toplotne črpalke, male hidroelektrarne in uporaba energije vetra), ki jih omenjeno ministrstvo nepovratno sofinancira iz proračunskega denarja v višini 15% vrednosti investicije.

Projekt Samogradnje sprejemnikov sončne energije (SSE) je tudi za Občino Ilirska Bistrica lahko izredno zanimiv. Za pripravo tople sanitarne vode v zasebni hiši s štirimi prebivalci zadostuje 5 do 6 sprejemnikov oziroma 7 do 9 m² na streho montiranih sprejemnikov. Materialni stroški za m² sprejemnika se gibljejo okrog 10.000 do 12.000 tolarjev, po uveljavljeni subvenciji ministrstva za gospodarske dejavnosti pa se dejanska cena giblje med 3000 in 5000 tolarjev za m² vgrajenega sprejemnika.

Do uradnega odprtja energetske svetovalne pisarne v Postojni vam bosta vse potrebne informacije nudila Bojan Žnidaršič (tel.: 061/793 552) in Marko Krek (tel.: 061/378 112) vsak delovni dan med 8. in 12. uro. Vloge za subvencije lahko dvignete v sprejemni pisarni Upravne enote Ilirska Bistrica v času uradnih ur.

Domači publikli se bo MPZ "Dragotin Kette" v jubilejnem letu predstavil na slavnostnem koncertu v soboto, 20. maja, v dvorani Doma na Vidmu, kjer bodo zaslužni pevci prejeli zlate, srebrne in bronaste Gallusove značke, ki jih podeljuje Zveza kulturnih organizacij Slovenije. Do takrat bo natisnjena tudi spominska knjižica, v kateri bo zajeta zgodovina zborovskega petja na Bistriškem s posebnim poudarkom na MPZ "Dragotin Kette" kot skupino, ki najdlje neguje tradicijo domačega zborovskega petja.

Zbor je začel že od sedemdesetih let dalje nastopati tudi v zamejstvu in med Slovenci po svetu. Leta 1979 so Bistričani na povabilo slovenskih društev "Jadrani" in "Glasbena matica" iz Clevelanda odšli v Združene države Amerike. Na tem gostovanju so pevci prejeli ključ mesta Cleveland, s svojim obiskom na koncertih pa so jih počastili viceguverner države Ohio, župan mesta Cleveland in zvezni senator Stanton. Ta jim je daroval zastavo ZDA s spremno listino, ki dokazuje, da je visela en dan na Capitolu v Washingtonu. Turneja je bila tako uspešna, da so jih povabili na clevelandsko televizijo, poleg Orkestra slovenske filharmonije in Slovenskega okteta pa so edini, ki jih je ameriški profesor slovenskega rodu dr. Gobec, ne toliko zaradi kvalitete, ampak zaradi odmevnosti, s fotografijo in komentarjem uvrstil v svojo knjigo "Slovenian Heritage".

dr. IVICA SMAJLA, pediater in direktorica Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica

Kje so sile, ki bi ustrezale nalogam v zdravstvu

Letošnja pomlad je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), nosilec javnega zdravstvenega zavarovanja, predstavil program varčevalnih ukrepov v obveznem zdravstvenem varstvu, ki je podvrženo najrazličnejšim vplivom in zaradi sprememb v slovenskem gospodarstvu močno niha. Zavod je lani posloval z izgubo in ob nespremenjenem stanju naj bi se letos in prihodnje leto še povečevala. Predlogi se nanašajo na količino, kvaliteto in stroške zdravstvenih storitev in so med uporabniki ter zaposlenimi v zdravstvu sprožili najrazličnejše odzive. Z dvigom prispevnih stopenj (trenutno 12,7%) ni zadovoljen nihče, na zmanjševanje zdravstvenih pravic ne pristajajo zavarovanci, omejevanje zdravstvenih zmogljivosti pa ni sprejemljivo za izvajalce. Zavod ponuja rešitev v kombiniranih ukrepih, ki ne bi ogrozili izvajanja zdravstvenih programov in se, podobno kot v neprimerno bogatejših državah, nanašajo predvsem na zmanjševanje porabe zdravil (lani 110 US\$ na prebivalca). Našteto vsekakor zadeva tudi osnovno zdravstveno varstvo na Ilirskobistriškem, saj se že dolga leta srečuje z nerešljivimi problemi (prostorska stiska v osrednji stavbi, razseljeni oddelki, najemnine). Dr. Ivica Smajla se na straneh Snežnika pogosto dotika te tako pomembne in občutljive tematike, vendar brez sodelovanja občinske oblasti ne bo mogla vzpostaviti porušenega ravnotežja med vedno večjimi zahtevami zavarovancev in omejenimi ekonomskimi okviri.

Direktorica Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica ste postali septembra 1994. Na skupščinski razpravi so nekateri poslanci izrazili prepričanje, da vas je, kot priznanega in uspešnega pediatra, pravzaprav škoda za direktorja. Obljubili ste, da se boste v primeru prezasedenosti raje odločili za opravljanje zdravniške prakse. Bi bilo bolje, če bi dolžnosti direktorja osrednjega občinskega zdravstvenega zavoda opravljal finančni ali organizacijski strokovnjak?

Pred mano je bil dve mandatni obdobji direktor Marko Dujc, ki ni imel zdravstvene izobrazbe. Tudi to se ni pokazalo kot najbolj posrečena varianta. Zakaj je bilo tako, ne vem. Res je, da smo takrat imeli pogodbenega računovodjo le štiri ure v hiši, zdaj pa imamo redno zaposleno delavko, ki opravlja vse finančne, planske in analitske posle. Lažje je biti dober pediater kot dober direktor! To lahko zatrdim že po nekaj mesecih službe, čeprav še zmeraj opravljam svoje osnovno poslanstvo. Ves moj trud v delo z najmlajšimi pacienti je dobil potrditev, kot direktorica pa ne bom nikoli dobila povratnih rezultatov. Vsak dan vložim v opravljanje tako odgovorne funkcije ogromno truda, učinek pa je majhen ali nikakršen, ker nimam dovolj obljubljenih podpore - zaradi nje sem mesto direktorice pravzaprav sprejela. Težko rečem, kaj bi bilo bolje. Idealnih ljudi ni. Če je direktor zdravstvene ustanove brez zdravstvene izobrazbe nima vpogleda v njeno osnovno delo, če jo ima so mu tuji predvsem organizacijski in finančni elementi.

7. april je dan zdravja. Svetovna zdravstvena organizacija ga je letos posvetila boju proti otroški paralizi. V Sloveniji te bolezni že 17 let ni več. Najbrž nas svetovni dan zdravja veliko bolj zanima v povezavi z osnovnim zdravstvenim varstvom v ilirskobistriški občini če vemo, da se razlike - nanje ste opozorili že februarja v pismu občinskemu svetu - med prebivalci razvitih in manj razvitih občin povečujejo. Bodo domači zavarovanci razumeli, da kljub enakim pogojem plačila v primerjavi z bogatejšimi občinami ne bodo deležni enakih zdravstvenih uslug?

Razlike med občinami vsekakor obstajajo. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) obljublja ljudem določeno kvalitativno in kvantitativno raven zdravstvenih storitev, brez nujne preobrazbe materialnih osnov pa jim tega ne more zagotoviti. Mreže javnega zdravstva, opredeljevala naj bi število zdravnikov in ostalega osebja na število prebivalcev, še nimamo. Občine

se v skladu s svojim materialnim položajem s temi problemi ukvarjajo napol amatersko in po svojih najboljših močeh. Ustanovitelj Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica s pripadajočima postajama v Knežaku in Podgradu je občina, ki je dolžna zagotavljati prostore in materialne pogoje za njegovo delovanje. Država je naprtila skrb za osnovno zdravstveno varstvo občinam, pred tem pa ni preverila ali so ga sposobne izvajati, zato je povsod po Sloveniji osnovno zdravstveno varstvo na psu. V nekaterih občinah to ni problem, problemi se pojavljajo tam, kjer je gospodarstvo šibko in je veliko nezaposlenih. To velja tudi za Il. Bistrico. Občine glede te problematike niso v enakopravnem položaju in razlike med njimi se še povečujejo. Vsi zavarovanci prispevamo enake zneske za obvezno zdravstveno zavarovanje - s tem denarjem plačujemo zgolj zdravstvene storitve, ne pa opremljenost zdravstvenih domov in standarde, ki jih obljublja ZZZS. Februarja sem bila pri direktorju območnega zavoda, ki mi je nonšalantno odvrnil, da zagotavljanje materialnih pogojev za delo zdravstvenih domov ni njihov, temveč problem ustanoviteljev. Zavod od nas pričakuje, da bomo mi pojasnjevali ljudem stopnjo okrnjenosti njihovih pravic. Zdravstveni delavci na to vsekakor težko pristanemo. Mislim, da bi moral ZZZS več denarja nameniti dvigu kvalitete zdravstvenih storitev, ki jih zavarovanci pričakujejo od nas; mi jim lahko nudimo le tisto, kar nam omogočajo prejeta sredstva.

Ministrstvo za zdravstvo je na začetku aprila predstavilo načrt varčevalnih ukrepov, ki naj bi zaustavili prehitro rast izdatkov za osnovno zdravstveno varstvo in preprečili večanje izgub. Zdravstveni dom Ilirska Bistrica ima v najemu razseljene prostore za medicinske dela, fizioterapijo, zobno ambulanto, šolsko zobno ambulanto v Osnovni šoli A. Žnidaršiča in zdravstveno postajo v Knežaku. Prav visoke najemnine so vzrok za izgubo ilirskobistriškega zdravstvenega varstva. Kdo bi jih moral poravnati?

Za vse našete prostore moramo plačevati visoke najemnine, ki nam jih ZZZS ne financira - po njihovem bi jih moral kriti ustanovitelj. Pogodbe so bile sklenjene neposredno med zdravstvenim domom in najemodajalci že pred leti. Direktno je bila sklenjena tudi pogodba za zobno ambulanto z ministrstvom za obrambo, čeprav je občina vložila določena sredstva za adaptacijo teh prostorov. Delno so bile te pogodbe sklenjene še v sklopu Zdravstvenega cen-

"Na Ilirskobistriškem so ostali vsi stari problemi, pojavljajo pa se novi. Še vedno imamo preveč mladih astmatikov in pljučnih bolnikov. Bolnišničnega zdravljenja je malo. Il. Bistrica je na lestvici malignih obolenj precej visoko, veliko je tudi obolenj lokomotornega aparata. Na tem področju bi se dalo veliko storiti, če bi dovolj zgodaj vplivali na gibalno kulturo otrok, najprej doma in potem v šoli. Več pozornosti bi morali posvetiti spremembi miselnosti in organiziranju pogojev za odpiranje fitness studijev, tako da bi lahko storili več sami zase. Ko je prepozno tudi najboljša prizadevanja ne pomagajo več. Alkoholizem in narkomanija sta v občini še vedno velik problem. O teh stvareh bi morali vsi skupaj razmišljati in govoriti javno. Dokler ti problemi z vso silovitostjo ne izbruhnejo na dan, si pred njimi radi zatiskamo oči in jih potiskamo v osebno ter družinsko samoto. Družba pri tem ne more veliko storiti, če starši s svojim zgledom, iskrenim pogovorom in učenjem življenja otrokom ne bodo izoblikovali odnosa do sveta. Zdi se mi, da družina počasi in vztrajno izgublja svojo nekdanjo vlogo. Pred leti ni bilo toliko primerov odvisnosti. Zdaj skoraj ni vikenda, da se v zdravstvenem domu ne pojavi kak mladoletnik v akutnem stanju. Ker se mladina v glavnem zadržuje v gostilnah, je to pač samoumevno. Splošna kultura in odnos do življenja sta v zatonu. Najbrž smo svojim otrokom pozabili odpreti oči za vrednote in lepoto življenja."

tra Postojna, delno pa že s samostojnim zavodom v Ilirski Bistrici (samostojen je od leta 1993). Z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda ZD Ilirska Bistrica smo se iz ZC Postojna izločili in naš ustanovitelj je postala Občina Ilirska Bistrica. Zakon o zdravstveni dejavnosti v 27. členu govori, da je dolžnost ustanovitelja zagotavljanje materialnih pogojev za delo zavoda in razširitev njegovih zmogljivosti. Po mojem bi bilo nujno spremeniti najemne pogodbe tako, da bi občina kot ustanovitelj postala nosilec materialnih obveznosti. Sama pogosto prepričujem župana, ki mi prisluhne, in občinski svet, da so te razseljene dejavnosti ljudem potrebne, čeprav delujejo v neprimeren prostorih (fizioterapija deluje v Il. nadstropju Tokisove stavbe, ni dvigala, najemnina znaša 16 DEM za m²). Ne bi želela, da se te dejavnosti ukinejo, čeprav nam povzročajo velik strošek, mi pa namenskega denarja za plačevanje najemnin ne dobivamo od nikogar. Zdravstveni dom je imel lani izgubo prav zaradi najemnin (3,5 milijona tolarjev), ki so ostale nepokrite in bi jih moral poravnati ustanovitelj po odloku o ustanoviteljstvu. V teku so razgovori, da bi se te stvari uredile. Mi sami na to izgubo ne moremo vplivati, saj imamo velike izdatke tudi zaradi prevoza na delo (90% delovnega osebja se vozi iz vse občine, iz sosednjih občin in Hrvaške). V občini je 5 splošnih ambulant, v katerih dela 5 zdravnikov, ostalo so specialistične službe za odrasle in otroke. Če bi zaposlili še kakšnega zdravnika bi mu morali nuditi tudi ustrezne pogoje dela in namestitev. Lastnega stanovanjskega fonda nimamo. Na koncu tedna smo dosegli le trije zdravniki s stalnim prebivališčem v Il. Bistrici, vsi ostali pa ne. Dokler so bile s sosednjo državo boljše prometne povezave to ni predstavljalo tako velikega problema,

sedaj pa se vozijo z lastnimi avtomobili. Ker je problem dostopnosti do fizioterapije najbolj pereč in najemnina zanjo najvišja, sem prišla na idejo, da bi jo s pomočjo občine dokončno preselili v kletne prostore stanovanjskega bloka na Gregorčičevi 8 - lastnik teh prostorov je javni zavod in problem najemnin bi bil rešen. Fizioterapija bi postala dostopnejša in bliže matični stavbi. Tako bi verjetno dolgoročno odpadla tudi razširitev zdravstvenega doma, za katero sem pred kratkim v sklopu investicijskega plana poslala županu in občinskemu svetu tudi finančno konstrukcijo.

Minister dr. Božidar Voljč se bo ta mesec sestal z vodstvi zdravstvenih domov, župani in predstavniki območnih zavodov. Skupaj naj bi določili strategijo nadaljnjega razvoja zdravstvenih domov in si porazdelili pristojnosti ter odgovornosti. Kaj se bo spremenilo?

Po mojem bi se moral spremeniti odnos države do osnovnega zdravstvenega varstva, ki bi se moralo izenačiti v celotnem slovenskem prostoru, da bi imeli vsi enake možnosti in dostop do kvalitetnih uslug osnovnega zdravstvenega varstva, vendar brez pomoči države občinam, ki tega ne zmorejo, do tega prav gotovo ne bo prišlo. Verjetno bo tema pogovorov tudi zasebna zdravniška praksa. Zdravstveni domovi naj bi svoje prostore in vse ostale usluže (laboratorij, rentgen itd.) nudili tudi zasebnikom. Ne glede na kakršnekoli spremembe - nivo zdravstvenih uslug v nobenem primeru ne bi smel biti slabši. Država je v lanskem letu poskrbela le za bolnišnice, ki so v Sloveniji dokaj izenačene. Prepričana sem, da osnovno zdravstveno varstvo prihrani državi ogromno denarja z oskrbovanjem določenega števila bolnikov na domu, ta

prihranek pa se vanj nikoli vrne. Obiske na domu nam krčijo, če obisk predstavlja manjši strošek zdravljenja pacienta v bolnišnici.

Nekdanja Skupščina občine Ilirska Bistrica bi morala eno sejo posvetiti problemu zdravstvenega varstva. Ni bila izpolnjena. Kaj bi morala občinski svet?

Občinski svet in župan sta bila strani že večkrat obveščena o s katerimi se srečujemo. Pri sem priti na zasedanje občinske in svetnikom, da ne bi zašli v to in sprejeli napačno odločitev. Drobneje pojasniti tekoče finančne investicijske probleme, ker jih ne poznajo dovolj ali pa so jim bo predstavljeni. Če bodo zavestno s konstituiranjem, problematiko nega zdravstvenega varstva tu mandatnem obdobju ne bo dnevni red in lahko pride do zadnjih 20 let v občini ni bil vlagan v osnovno zdravstveno Občinski svet naj končno začne ljudje so ga izvolili in svetniki li funkcije. Čas je, da začnejo z nim pristopom do tako perečih Ne želim jim, da bi stopicali in ker določenih stvari ne poznajo, tere stvari naj preprosto verjajo jih bodo prej ali slej občutili lastni koži. Mandat bo minil, nost se bo počasi razblinila, pa bodo ostali. Če osnovnem stvenemu varstvu ne bodo poseje, potem nas ne smejo prezre ko bodo sprejemali proračun, nam obljubili na osnovi progno so že na občini.

V občini potekata dve investicijski projekta. Kje je ta denar in zakaj ne poravna obljubljenih sredstev obe investiciji iz rebalansa proračuna za leto 1994?

Iz sklada stavbnih zemljišč je trenutka priteklo nekaj čez 3 milijona tolarjev. Ostalega denarja še nismo delno sami plačali izveden mentacije in projektanta, Sprav kje je ta denar. Laboratorij je zaključkom, manjka še monta me. Naročili smo samo natan stvari, da bi zaključili električno dovodno instalacijo. Ker se navi teljeli ne držijo dogovora, se je paj nekoliko zavleklo. Denarj rature je zmanjkalo, med dru za nujno potreben računalnik. buda za zbiranje dodatnih sri prinesla pričakovanih rezulto prav za dodatne laboratorijsk plačujemo vsak mesec veliko bi se nam že v kratkem času Po normativih bi morala tak občina (15.000 prebivalcev) urinski in krvni diagnostiki mični analizator. Ministrstvo ljubilo za zdravstveno postajo gradu 6 milijonov tolarjev. Prav strokovnjaki so utemeljevali njo in se niso strinjali z obno

ZASEDANJE OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet je končno le dobil predsednika

Občina Ilirska Bistrica je tudi po poteku predvidenega roka, ki naj bi vsaki demokratično izvoljeni vladi omogočil pravi začetek resnega in odgovornega dela ter s tem povezane možnosti kritike tistih, ki so jih na položaje izvolili, še vedno brez kompletnega vodstva, zato ugotovitev župana Stanislava Prosenca "da je vse skupaj že tragikomično" nedvomno drži. Svetniki od občinske uprave venomer zahtevajo, da vestno opravlja svoje delo, sami pa se sprejetih dogovorov ne držijo. Kako naj si navaden občan razlaga mukotrpnost sejo, ki se je vlekla devet ur, drugače, kot da svetnik svetniku in stranka stranki ni pripravljena popustiti niti za ped in da bi bil občinski svet mnogo bolj učinkovit, če bi bil številčno manjši in če bi nakoliko okrnil preobseženo gradivo. 5. seje, sklical in vodil jo je Vojko Mihelj iz Liste neodvisnih občanov krajevnih skupnosti, se je v ponedeljek, 24. aprila, prvič udeležil tudi Julijan Lavrenčič iz LDS, ki je v občinskem svetu nadomestil župana.

Zaključni račun za leto 1994 so svetniki obravnavali že na dveh predhodnih sejah, ko so zahtevali, da se bolj jasno opredelijo nekatere vsote, predvsem denar za odpiranje novih delovnih mest in investicij. Tokrat so zahtevali od pristojnih še višino in poimenski seznam tistih, ki so lani od občine za nova delovna mesta najeli kredite. Nekateri svetniki ne zaupajo številkam in se čutijo odgovorne predvsem za prihodnja in ne za pretekla dejanja. Ker ni bilo pripomb na zaključni račun v celoti, svetniki so se v glavnem zadrževali pri manjših postavkah, še zmeraj ni jasno, če bodo lahko sprejeli letošnji proračun brez potrditve zaključnega računa.

nika sveta Ivana Barbo (SLS). Ker se stranki nista mogli dogovoriti, se je občinski svet odločil za izvedbo volitev. Iz dopolnjenega zakona o lokalni samoupravi izhaja, da se predsednika in tajnika sveta voli z navadno in ne z dvotretjinsko večino, kar so zagovarjali socialdemokrati, vendar njihov predlog ni bil sprejet. Ivan Barba ni bil izvoljen za tajnika, Zorko Šajn pa je dobil 13 glasov, 4 več kot Vladimir Čeligoj, in tako postal predsednik občinskega sveta.

Župan je že februarja prejel pismo Združenja zveze borcev in udeležencev NOB Postojna, ki si skupaj z odobrom za ponovno postavitvev spome-

Komisijo za pripravo statuta so sestavljali predstavniki vseh stank in neodvisnih list v občinskem svetu. Soglasja so iskali pri vseh 113. členih zato, da bi prišli do stališč, ki bi bila sprejemljiva za vse, tako da bi ga lahko potrdili do konca maja. Nato so na posamezne člene dajali pripombe. Največ problemov sta jim povzročala člena, ki določata način volitev za predsednika občinskega sveta ter ustanavljanja odborov in komisij. Razprava se je sukala okoli tega, kako naj bi bili sestavljeni odbori in komisije. V statut so uvrstili sklad stavbnih zemljišč in stanovanjski sklad, predlog o ustanovitvi odbora za med-občinsko sodelovanje pa ni bil sprejet. Veliko so razpravljali še o nekaterih manj pomembnih členih, na koncu pa so komisiji za pripravo statuta naložili, da vnese v popravljen verzijo vse pripombe. Osnutek statuta bodo sprejemali z vsemi dopolnili na drugi obravnavi.

Na začetku aprila so predstavniki strank in list imeli že peti usklajevalni sestanek, na katerem so se poskušali sporazumeti, kako naj bi rešili gordijski vozle okoli zasedbe najpomembnejših funkcij v občinskem svetu. Dve največji stanki sta za predsednika občinskega sveta predlagali vsaka svojega kandidata: SDSS Vladimirja Čeligoja, ZZZP pa Zorka Šajna. Župan je na zahtevo usklajevalne komisije predlagal za taj-

nika pesniku, skladatelju in narodnemu buditelju Miroslavu Vilharju prizadeva za odkritje spomenika na majski proslavi ob 50. obletnici zmage nad fašizmom. Spomenik bo stal pred nekdanjo postojnsko gimnazijo in ker je Miroslav Vilhar živel tudi na območju ilirsko-bistriške občine, naj bi občinski svet prispeval del sredstev. V razpravi so nekateri poslanci izrazili dvom v tako početje, saj je Vilharjeva grobnica na kneškem pokopališču v zelo slabem stanju. Po mnenju Vladimirja Čeligoja, člana Društva za krajevno zgodovino in kulturo Il. Bistrica, naj bi denar raje namenili za obnovo grobnice. Spomenik bo stal 1,8 milijona tolarjev, postojnska občina je dala zanj pol milijona, pivška pa 300.000 tolarjev. Svetniki so se odločili, da bo Občina Ilirska Bistrica prispevala za postavitve Vilharjevega spomenika 300.000 tolarjev. Mavčni odlitek kipa bo razstavljen v za zdaj še neznanem prostoru.

Pojasnilo uredništva

Zaradi pomanjkanja časa pred zaključkom redakcije vam, cenjene bralke in bralci, nismo mogli niti na kratko predstaviti še ostale problematiko z obsežne ponedeljkeve seje. Dolg bomo poravnali v naslednji številki.

IZ GASILSKEGA DRUŠTVA ILIRSKA BISTRICA

Na gasilce bi morali misliti tudi takrat, ko jih ne potrebujemo

V soboto, 8. aprila, je bistriško gasilsko društvo, ki bo prihodnje leto praznovalo 110-letnico, na občnem zboru (udeležil se ga je tudi član predsedstva Gasilske zveze Slovenije Alojz Ljubič) posvetilo največ pozornosti preselitvi v nove prostore nekdanje trnovske vojašnice. Kljub velikim prizadevanjem so morali dela prekiniti zaradi pomanjkanja denarja. Z gradnjo so začeli lanskega junija, do zime pa jim je uspelo stavbo spraviti pod streho, postaviti nove tlake v vseh prostorih, delno montirati električne instalacije in hitro tekoča vrata na severni strani ter urediti prostor za servis gasilnih aparatov. 20 milijonov tolarjev, kolikor so bila vredna opravljena dela, je prispevalo obrambno ministrstvo, občina, sklad stavbnih zemljišč, zavarovalnica Triglav, podjetja in zasebniki.

Za zbiranje finančnih sredstev so izvedli obsežno akcijo in na različne občinske in republiške institucije, gasilska društva, delovne organizacije in posameznike naslovili preko 1500 prošelj. Veliko so prispevali tudi sami, saj so pri urejanju nove stavbe opravili 580, na Bistriških dnevih pa še 946 prostovoljnih delovnih ur in tako prihranili 2 milijona tolarjev. Bistriški gasilci so lani sodelovali na državnem gasilskem tekmovanju v Kranju, 11 gasilcev se je udeležilo tečaja za izprašanega gasilca, nekaj pa jih je opravilo specialni tečaj za tehnično reševanje in dihalne naprave. Iz republiških namenskih sredstev za prometne nesreče so kupili hitro intervencijsko vozilo Nissan Patrol, iz Nacionalnega programa za Kras pa še terensko vozilo znamke Bremach. Skozi vse leto so spremljali delo svojih članov. Za 50 let aktivnega dela v društvu sta Marjan Smrdelj in Branko Mizgur prejela značko OGZ, za štiridesetletno zvestobo pa jo je prejel Jaka Derenčin.

V preteklem letu so bistriški gasilci opravili 53 intervencij od skupno 68 v celotni občini. V glavnem je šlo za travniške in gozdne požare. V letošnjem letu bodo nadaljevali z izobraževanjem članstva in pripravili večjo gasilsko vajo ter občinsko tekmo-

vanje ob mesecu varstva pred požari, največ pozornosti pa bodo posvetili dokončanju novega gasilskega doma. Za preselitev vse tehnike in operative nameravajo nabaviti in montirati garažna vrata, postaviti okna in notranja vrata, vse instalacije in ogrevanje ter urediti zunanost. Za dokončanje del bi potrebovali še 15 milijonov tolarjev. Pred krakim so obrambnemu ministrstvu, občini, zavarovalnici Triglav ter vsem podjetjem in obrtnikom v občini poslali preko 500 prošelj za finančno pomoč.

V zadnjih mesecih so za nov gasilski dom prispevali naslednji darovalci: Franc Zadel (5.000), Biffe Vida Kovačič (5.000), Stojan Vičič (2.000), Okrepčevalnica Zemonska vaga (10.000), Biffe Keš (3.000), Pizzeria Škorpion (15.000), Josip Batista (30.000), Željko Jenko (10.000), Cvetko Rojc (10.000), Boža Rozman (10.000), Franc Boštjančič (10.000), Marjan Smrdelj (10.000), neodvisna lista Vičič Vrh (15.000 iz vrjmenih sredstev za volilno kampanjo), Krajevna skupnost Il. Bistrica (100.000) in tovarna Lesonit (100.000 tolarjev v materialu).

Sredstva lahko nakažete na žiro račun Gasilskega društva Il. Bistrica, št. 52210-678-93102 s pripisom "Za nov gasilski dom".

Bistriški gasilci uporabljajo za gašenje požarov na težko dostopnem terenu vozilo znamke Bremach, ki ima cisterno s 1000 litri vode ter visokotlačno in nizkotlačno črpalko.

Nissan Patrol je opremljen s hidravličnimi škarkami, prahom in peno za gašenje gorečih avtomobilov in najnujnejšimi sredstvi za nudenje prve pomoči ponesrečencem.

PRIDOBITVE

Soseska S-13 dobiva lepšo podobo

Stanovanjska soseska S-13 je začela nastajati leta 1980 na severozahodnem obrobju Il. Bistrice in je bila dolgo časa brez ustrezne komunalne infrastrukture. Pred leti je bilo zgrajeno cestno omrežje v makadamski izvedbi, vodovod, kanalizacija, javna razsvetljava in telefonsko omrežje. Večje investicije je preprečevala t. i. tankovska pot, ki je skozi sosesko vodila iz trnovske vojašnice. Realnejše možnosti za asfaltiranje ulic so se pokazale šele po odhodu JLA iz Il. Bistrice.

Lanskega septembra je Krajevna skupnost Ilirska Bistrica financirala polaganje asfalta v eni izmed ulic in kmalu zatem so začeli stanovalci razmišljati o samopriskupku, ki naj bi pospešil asfaltiranje cest in pločnikov v celotni soseski. S pobudo je bila seznanjena tudi občinska uprava, ki je zamisel podprla.

6. novembra 1994 se je 85% stanovalcev izreklo za samopriskup, kar je pomenilo, da bo moralo vsako gospodinjstvo prispevati 500 DEM v petih zaporednih mesečnih obrokih in 50 ur prostovoljnega dela pri urejanju zelenic ob cestah. Imenovan je bil tudi 8-članski gradbeni odbor, ki vodi celotno investicijo. Z ozirom na uspešno izveden referendum in pridobitev garancije Izvršnega sveta Skupščine občine Ilirska Bistrica, je krajevna skupnost konec decembra 1994 podpisala pogodbo s Cestnim podjetjem Koper.

Med izvajanjem pripravljanih del je prihajalo do številnih težav zaradi pomankljive in neustrezne projektne dokumentacije - mnogi graditelji so se s podpornimi zidovi preveč zajedali v bodočo trase cest, zato je moral investitor ob pomoči urbanistov ves čas iskati kompromise in premikati osi cest, zgraditi še en podporni zid, zajeti meteorne vode in urediti kanalizacijo.

Pred samim polaganjem asfalta so graditelji uskladili vsa pripravljala dela z vodovodnim in električnim omrežjem, prve dni aprila pa je bil končno položen asfalt na štirih odsekih v dolžini 600 metrov. KS Ilirska Bistrica predvideva, da bo asfaltiranje preostalih 700 metrov ulic končano v pogodbenem roku konec maja 1995.

Celotna investicija je vredna 24, 8 milijona tolarjev. Občina je prispevala oziroma izdala garancijo za kredit v višini 15 milijonov tolarjev, ostalo so zbrali stanovalci s samopriskupom in Krajevna skupnost Ilirska Bistrica.

NALOŽBE

Nova Lesonitova pridobitev na področju kvalitete plošč

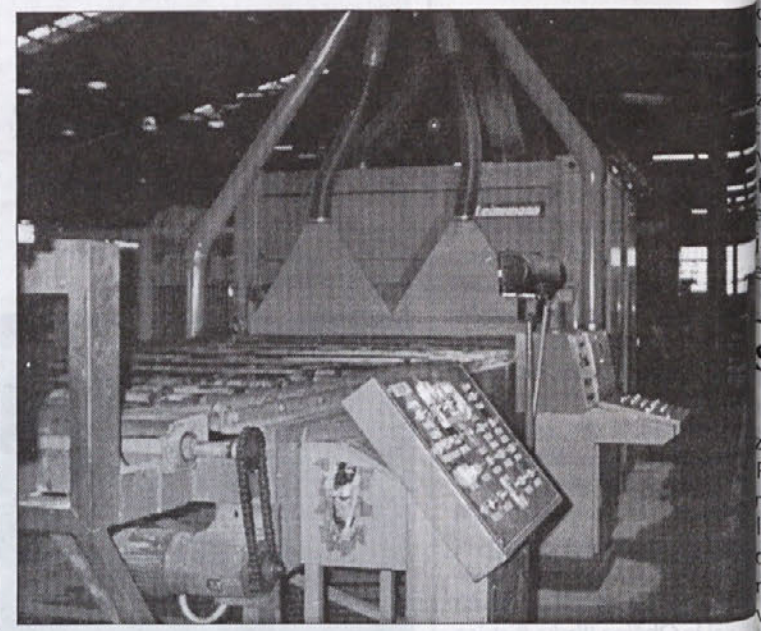
Lesonit je v začetku aprila začel s poizkusnim obratovanjem nove Steinemann. Za investicijo, vredno približno 1 milijon DEM, smo se od pred letom dni. Glavni razlog je bil v spoznanju, da nas le kvaliteta obdrži na zahtevnem zahodnoevropskem trgu, saj smo že v času pred obdobjem morali požreti marsikatero pripombo na račun gladkosti površine naših plošč.

Konkurenčne firme so namreč že pred nami ponujale MDF plošče z boljšo gladkostjo. Medtem ko smo v Lesonitu brusili plošče z brusnimi trakovi zrnatosti 120, so naši konkurenti brusili že z zrnatostjo 180. Bolj gladka površina plošč ima naslednje prednosti: za oplemenitvene površine lahko uporabimo tanjše folije, manjši pa so tudi nanosi lakov in drugih različnih sredstev v naših in kupčevih nadaljnjih tehnoloških postopkih.

Nova brusilka nam torej omogoča enakopravni boj z našo konkurenco, bolj zanesljiv plasma in možnost doseganja

višjih cen. Brusilko Steinemann smo kupili pri najboljšem proizvajalci strojev v Švici. Vgradili smo jo za fino brušenje, kjer imamo že brusilko istega proizvajalca. Poleg tega smo morali vgraditi še filter, ga je dobavil naš proizvajalec FILBO. Sam potek montaže je bil v rekordno hitrem času, za kar žijo izvajalci del vso pohvalo, obratovanje pa poteka brez večjih tresov, ki običajno spremljajo pri obratovanju stroje in naprave.

Egon Bratož

OGLASI

ilirija ilirska bistrica
poslovalnica AVTOMATERIAL
Prešernova 25 b
66250 Ilirska Bistrica
tel. 067/81-565

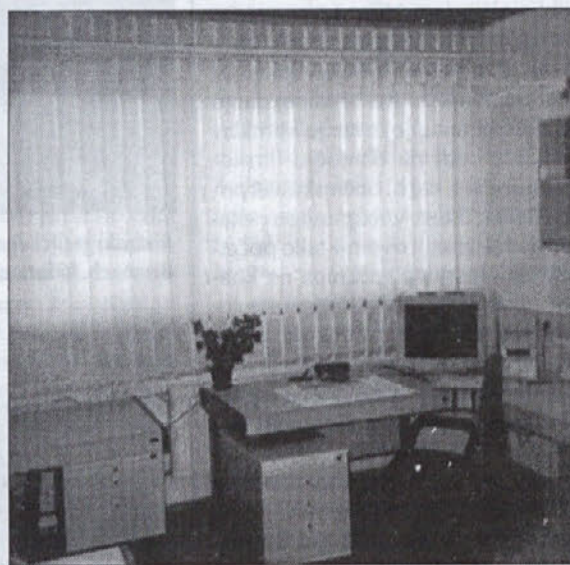
LASTNIKI AVTOMOBILOV
ŠKODA
POZOR

SPOROČAMO VAM,
DA V NAŠI TRGOVINI
PONOVO PRODAJAMO
REZERVNE DELE ZA
AVTOMOBILE ŠKODA.

PRIČAKUJEMO VAS IN SE VESELIMO
VAŠEGA OBISKA.

KOVINOPLASTIČNA GALANTERIJA, ANTON STRLE s.p.
PUDOB 57, 61386 STARI TRG, tel./fax.: 061/707-41

LAMELA ZAVESE ZA VSAK PROSTOR

Želite spremeniti vaš delovni ali bivalni prostor? Z lamela zavesami boste ugodili vašim željam. Zavesa daje prostoru lep in prijazen videz. Z obračanjem lamel lahko spuščate v prostor različno količino svetlobe. Izdelujemo jih po naročilu v različnih barvnih odtenkih, širinah in kvaliteti. Lamele so pralne in antistatično obdelane (ne privlačijo prahu). Nudimo vam vse sestavne dele za lamela zaves, ki so izdelani v naši obratovalnici. Izdelujemo tudi Plisse zaves v različnih barvah in vzorcih.

•NOVO•NOVO•NOVO•

Primorski skladi d.o.o. KOPER

Upravljanje
z investicijskimi
skladi

Z upravljanjem
vaših certifikatov
gradimo bogastvo
bodočih generacij.

Pišete se vam dobri časi.

Suma inženiring d.o.o.
Bazoviška 18, 66250 Ilirska Bistrica
Telefon: 067/41-504, telefax: 067/81-042

Vse investitorje v naš sklad Modra linija in vse tiste, ki se razmišljate, ali bi se nam pridružili, želimo obvestiti o nakupih na javni dražbi 8. marca 1995 v Ljubljani.

Za nakup 20% deležev v štirih primorskih podjetjih smo namenili:

1. MITOL SEŽANA	137.150.780
2. PRIMORSKI TISK KOPER	17.406.400
3. STEKLARNA HRPELJE	15.701.760
4. KARS SEŽANA	8.526.000
SKUPAJ	178.784.940

Želimo poudariti, da smo z doseženimi cenami zadovoljni. Ostajamo zvesti našim obljubam - sredstva bomo tudi v prihodnosti nalagali predvsem v primorska podjetja.

Vsi, ki niste uporabili svojega certifikata, ga lahko vložite v naš drugi sklad "Modra linija 2 d.d." na sedežu podjetja SUMA, na vseh enotah Splošne banke Koper, poštne okence in enotah Agencije za plačilni promet (SDK).

PRODAM DVE PRVOVRSTNI PARCELI

1300 in 1000 m²
z razgledom in odličnim osonečenjem
ob Osnovni šoli Antona Žnidaršiča

Informacije:
tel.: 067/81-510

KSP ILIRSKA BISTRICA

... je Komunalna ustanova, predhodnik KSP Ilirska Bistrica, je bilo ustanovljeno 1948. Komunalno stanovanjsko podjetje Ilirska Bistrica je v vseh teh letih delovalo v različnih organizacijskih in pravnih oblikah, dokler ni 30. 6. 1991 nastal novi svet Skupščine občine Ilirska Bistrica iz KSP Ilirska Bistrica izločil dejavnosti brez posebnega družbenega pomena. KSP Ilirska Bistrica od takrat izvaja vse komunalne dejavnosti. Trenutno ima 58 zaposlenih delavcev, najdete na Prešernovi ulici 7, tel. 067/42-081.

Zakonu o javnih gospodarskih službah KSP Ilirska Bistrica opravlja naslednje dejavnosti:

1. Pravlja s komunalnimi objekti, nameni oziroma omrežji materialne strukture v Občini Ilirska Bistrica izvaja komunalne storitve na navedenih področjih:
- obrabnike oskrbuje s pitno vodo, vaja in čisti odpadne vode iz naseljenih tistih, ki nastajajo v procesu proizvodnje in specifičnih tehnoloških procesih,
- vaja padavinske vode v naseljih, čisti javne površine, zbira, prevažna in skrbi za druge oblike ravnanja s komunalnimi odpadki, opravlja javne in prometne površine

(parkirišča, pločnike, ulice) in javne objekte v naseljih ter krasi mesto Ilirska Bistrica
- urejuje mestno pokopališče in opravlja pogrebne dejavnosti, vključno s prodajo pogrebne opreme,
- vzdržuje mestne ulice in opravlja zimsko službo.

2. Na stanovanjskem področju pridobiva, upravlja in oddaja neprofitna stanovanja, pridobiva in upravlja lastna stanovanja ter izvaja funkcije upravnika v skladu s stanovanjskim zakonom.

zacije in čiščenju odpadnih vod tudi izven mesta, predvsem na vodozbirnih območjih in v naseljih ob Reki od Ilirske Bistrice do Zabič.

ODVOZ ODPADKOV

KSP Ilirska Bistrica v skladu z občinskim odlokom opravlja odvoz odpadkov, ki nastajajo v gospodinjstvih, zdravstvenih, veterinarskih in drugih organizacijah, v poslovnih prostorih, skladiščih, tržnicah, igriščih, avtobusnih in železniških postajah, parkih, industrijskih in obrtnih delavnicah, gostinskih lokalih, trgovinah itd. Odpadke odvažata tako, da ni moteno, ogroženo ali prizadeto zdravje občanov, živalstvo in rastlinstvo, videz pokrajine in naselij, higiena ter javni red in mir. Lani in letos so način odvoza nekoliko spremenili in ga razširili. Zbrane odpadke v novih zabojnikih, ki so prilagojeni tehnologiji vozil in bodo postopoma nameščeni na področju celotne občine, odvažata na osrednje odlagališče pri vasi Jelšane. Že dolgo se trudijo, da bi vsi skupaj začeli ločevati odpadke že v gospodinjstvih, čeprav so morali zabojnike za steklo in papir iz Ilirske Bistrice umakniti, ker teh pomembnih sekundarnih surovin ni hotel nihče kupovati. Tako družba vsako leto izgublja denar in prostor na odlagališču, namesto da bi steklo in papir vračala industriji, kar pa ni samo problem Ilirske Bistrice, ampak celotne Slovenije. Politika ves čas govori o stvarih, ki se jih pozneje ne drži. Zdi se, da tudi na tem področju nismo dorasli razvitemu svetu. Država je pred leti z zakonom predpisala zbiranje nevarnih in stupenih snovi (zdravila, laki, škropiva, kemikalije, barvila itd.) KSP Ilirska Bistrica ima pripravljenih 25 zabojnikov in bi te snovi lahko začela zbirati takoj, ko bo zbiranje in uničevanje okolju in zdravju škodljivih snovi urejeno s strani države. Urejen odvoz odpadkov vsakakor izboljšuje počutje ljudi, obenem pa v veliki meri preprečuje nastajanje divjih odlagališč in omogoča lažjo sanacijo obstoječih.

SKRBA S PITNO VODO

Med najpomembnejših dejavnosti KSP Ilirska Bistrica je vsekakor oskrba s kvalitetno pitno vodo. V Občini Ilirska Bistrica so zgrajeni trije vodovodni sistemi in 14 črpališč: centralni v Ilirski Bistrici, zajetje in črpanje v bližini Zagorja in vodovodni sistem Podstenjšek. Na ilirskobistriško vodovodno mrežo so bila v zadnjih dveh desetletjih vložena vsa naselja razen Knežaka, Koritnic in vasi, ki dobivajo vodo iz Podstenjšek (Šembije, Podstena, Mereče in Podstenjšek). V vasi v Brkinih in naselja iz sile Podstenjšek so se pred priključitvijo na vodovodni sistem oskrbovale s kroglicami, Knežak, Bač in Koritnice s kroglicami in lokalnih virov, vasi v Podstenjški pa iz posameznih lokalnih virov. V zadnjem času se KSP Ilirska Bistrica ukvarja z izgradnjo III. faze vodovoda Ilirska Bistrica - Zabič in Jelšane. Novokračine. Kvalitetna ilirskobistriška voda gre še v občino Hrpeljeje in na Hrvaško (Opatija, Reka). V opravljenih delih bo v celotni občini zdrava pitna voda, ki je ne bo potrebno kuhati tudi v sušnih obdobjih. V prihodnosti bodo morali delavci KSP Ilirska Bistrica izvajati sistemske rekonstrukcije posameznih odsekov vodovodnega omrežja, urediti avtomatiko, zvez in posodobiti oziroma razširiti čistilno napravo na zajetju.

KANALIZACIJA

Kanalizacijo skrbijo samo v mestu Ilirska Bistrica. Nerešenih je še nekaj delov na obrobju, ki bodo odpadli, ko bo zgrajena komunalna čistilna naprava. V izdelavi je primerjalna študija, ki bo dokončno odgovorila na vprašanje, kaj je za Ilirsko Bistrico boljše in upravičeno. Izbira bo padla na dva možna variantama: še vedno je možna gradnja nove komunalne čistilne naprave ali predelava Tovarniške čistilne naprave za komunalne namene. V KSP Ilirska Bistrica razmišljajo o urejanju kanali-

UREJANJE JAVNIH POVRŠIN

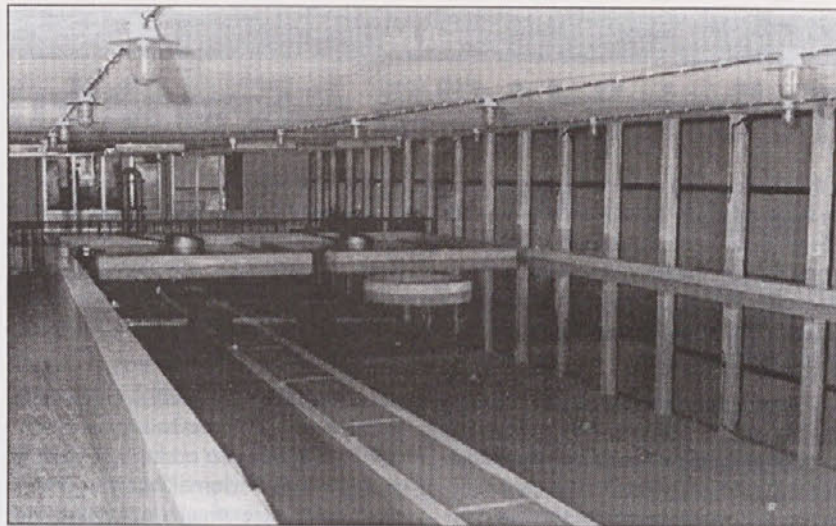
KSP Ilirska Bistrica čisti in pometa vse prometne poti, ulice in pločnike s posebnim vozilom, tja kamor tehnika ne more pridejo njihovi delavci, v mestu pa je pristojno še za opravljanje zimске službe (čiščenje, pluzenje, posipanje). V zadnjem času se za čiščenje javnih površin s pomočjo vozila zanimajo tudi v drugih krajih občine, vendar ta možnost zaradi finančnih problemov še ni uresničljiva. KSP Ilirska Bistrica skrbi tudi za sejmišče. Lani so s sodelovanjem pristojnih služb začeli uvajati bolj organiziran način poteka semanjih dni tako, da so poskrbeli za strožji red vsakega 1. in 16. v mesecu. Delo KSP Ilirska Bistrica je še posebej opazno v božično-novoletnem času, čeprav je mesto okrašeno tudi ob drugačnih priložnostih in praznikih. Pomembna dejavnost KSP Ilirska Bistrica je še plakatiranje, saj ne moremo prezreti reklamnih oglasov ali obvestil na stalnih in prenosnih panojih. Podjetniki in organizatorji kulturnih ter športnih prireditev, ki bi si želeli oglaševati na ta način, se lahko oglasijo pri njih.

POKOPALIŠKA DEJAVNOST

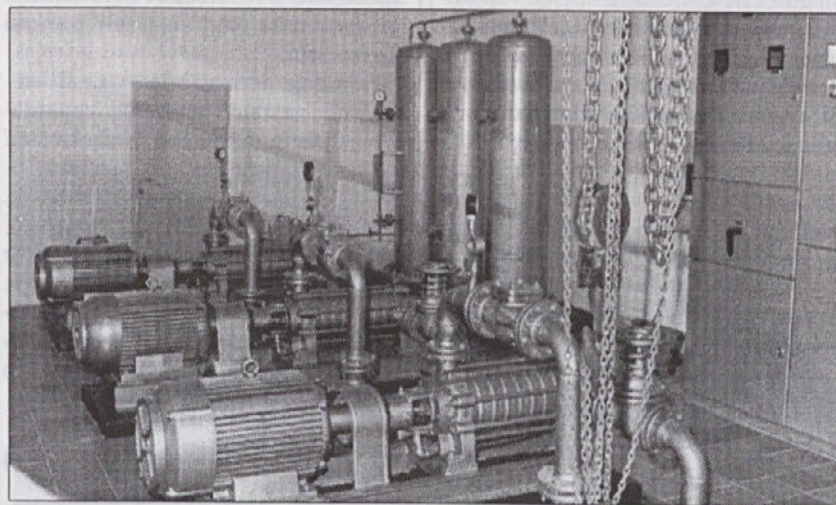
KSP Ilirska Bistrica skrbi za mestno pokopališče, na katerem je nekaj več kot 2200 grobov, izvaja vse ostale pogrebne storitve in prodaja pogrebno opremo. Pokopališče v Ilirski Bistrici sprejema pokojnike iz mesta in 15 okoliških naselij v katerih živi več kot polovica prebivalstva v občini. Glede na prostorsko stisko je predvidna (in s strani občinskega sveta že potrjena) razširitev pokopališča s klasičnimi in žarnimi grobovi.

STANOVANJSKA ENOTA

Leta 1991 se je z ukinitvijo samoupravnih stanovanjskih skupnosti pri KSP Ilirska Bistrica formirala stanovanjska enota, ki skrbi za gradnjo in vzdrževanje stanovanj, stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov. KSP Ilirska Bistrica kot upravljalca vzdržuje 120 stanovanjskih objektov v katerih je 1200 stanovanj.

Notranost vodarne na Levstikovi ulici v Il. Bistrici. Čistilno napravo z usedalniki in filtri bi morali razširiti, ker je njena kapaciteta le 72 l/sek, v sušnih obdobjih pa črpa mnogo večje količine.

Črpališče v Zajelšu

Odvajanje komunalnih odpadkov in čiščenje ulic

Dežurne službe
KSP ILIRSKA BISTRICA
za vse dejavnosti
tel. 067/81-190

KOMPOSTIRANJE

Kompostiranje je proces spreminjanja organskih snovi v bogato gnojilo. Tisti, ki živimo v manjšem mestu ali na podeželju in imamo svoj vrt, bi morali o odpadkih razmišljati drugače. Zemlji bi morali vrniti vse koristne in ekološko neoporečne ostanke z naših krožnikov in vrta, saj jo s hlevskim gnojem in mineralnimi gnojili po nepotrebnem obremenjujemo. Najpreprostejši način za kompostiranje je kopičenje listja, ostankov trave in plevela v kotu na vrtu, lahko pa si omislimo posebej za to izdelane majhne ograde (kompostnike), ki jih v različnih dimenzijah prodaja KSP Ilirska Bistrica. Kmalu bodo milijarde organizmov na kompostnem kupu razgradile organske snovi v oblike, ki jih bodo rastline najbolje uporabile. Zrel kompost bo dal zemlji hranilne snovi in humus, izboljšal ji bo sestavo in povečal njeno sposobnost za zadrževanje zraka in vode. Kompost je torej eno izmed najboljših naravnih gnojil. Izkušenj v svetu bi kompostiranje tudi v Občini Ilirska Bistrica za polovico zmanjšalo količino trdih odpadkov. Od tega bi imela korist zemlja, naši žepi in narava, saj bi ji prihranili prostor na že tako prenapoljenih odlagališčih.

FILM

Televizijski film o Snežniku

Obsežen projekt slovenske televizije, Planinske zveze Slovenije in agencije Svinga, ki bo predstavil 33 izbranih slovenskih vrhov in njihovo okolico, se je prevesil v drugo polovico. Z umetniško besedo scenarista in režiserja Igorja Likarja, direktorja fotografije Janeza Kališnika ter strokovnih sodelavcev iz vrst planinske organizacije, Jožeta Dobnika in drugih, teče ta čas na slovenski televiziji prvih enajst 25-minutnih oddaj pod skupnim imenom "RAZGLEDI SLOVENSkih VRHOV". Zadnje si bomo lahko ogledali predvidoma v maju.

V prvem delu bodo predstavljene gore in okolica Jalovca, Pece, Ojstrice, Boča, Lepega Špičja nad dolino sedmerih jezer, Smrekovca, Ratitovca, Goričkega, Košute, Slovenskih gor in Prlekije ter primorski Krn. Projekt, ki je v začetku predvideval le 5 do 10-minutni prikaz posamezne gore in razgleda z njenega vrha, so avtorji bistveno razširili z željo, da bi predstavili še lepote naših pokrajin, njihove posebnosti in raznolikosti na sicer tako majhnem prostoru, številne ljudske pripovedi in legende. Pri vseh dosedaj videlih oddajah smo se gledalci lahko prepričali, da so bili ustvarjalci serije pri tem uspešni in da imajo oddaje tudi izjemno promocijsko ter trajno vrednost.

Prav zaradi naštetih razlogov se je snemanje, montaža in oprema posameznih oddaj precej zavlekla. Gradivo za naslednjih 12 oddaj, med katerimi bo predstavljen tudi naš Snežnik, je že skoraj posneto in je v stanju dokončne obdelave. Pričakovati je, da bo drugi

del oddaj, ki naj bi stekel prihodnje pomlad, začel prav Snežnik s svojo okolico. Pri snemanju oddaje o Snežniku je ekipi v imenu domačega planinskega društva veliko pomagal naš Janko Muha, dober poznavalec področja Snežnika in njegovih skritih koticov, finančni projekt za realizacijo filma (bistriško gospodarstvo je del sredstev za realizacijo prispevalo že pred tremi leti) pa vodi Zorko Šajn.

Prihodnje pomlad bomo na naših televizijskih ekranih lahko sledili predstavitvi lepote in razgleda s Snežnika ter z nekaterih drugih slovenskih vrhov (Goriška Brda, Porezen, Posavsko hribovje, Mangrt, Vremščica, Bohinjski Pršivec, Grintovec, Mirna gora, Stol, Pogledi na Triglav in Slavnik). Tretja, zadnja serija, pa naj bi bila predstavljena v zimski sezoni 1997/98. Vključevala naj bi tudi dvoje primorskih naslovov - Javornik in Kraške razglede tja do Trstelja.

Vojko Čeligoj

Snemalna ekipa oddaj "Razgledi slovenskih vrhov". Z leve: direktor fotografije Janez Kališnik, Jože Dobnik (planinski svetovalec), Zorko Šajn in Janko Muha iz PD Snežnik ter režiser in scenarist Igor Likar.

ARHEOLOGIJA

Bodo prizadevanja bistriških zgodovinarjev obrodila sadove?

Prof. dr. Stane Gabrovec, "starosta slovenskih arheologov", akademik in nekdanji predavatelj arheologije prazgodovinskih dob na Filozofski fakulteti v Ljubljani je bil v ponedeljek, 10. aprila, gost Društva za krajevno zgodovino in kulturo Ilirska Bistrica. Ali bo intenzivna dejavnost društva, v katero je vključen tudi ciklus predavanj iz preteklosti naših krajev, vplivala na pristojne v Ljubljani, da bo z našega območja končno izginila siva arheološka lisa?

Priznan strokovnjak in vodja številnih izkopavanj, ki se je ukvarjal predvsem z datiranjem in gradnjo obzidij železnodobnih naselbin na Slovenskem ter načini pokopavanja v skupnih gomilah, si je najprej ogledal gradišča in nekatera druga nahajališča iz naše prazgodovinske dediščine, zvečer pa je v Galeriji na Vidmu še predaval o prazgodovinski podobi Slovenije.

Izredno znamenitega ilirskobistriškega področja se skoraj ni dotaknil. Predvsem gradišča so bila zanj pravo doživetje. Škoda, da jih slovenska arheološka znanost še ne pozna, čeprav je Franc Poklar, član upravnega odbora DKZK in raziskovalec prazgodovinske dediščine, poživil zanimanje zanje in zbral veliko dragocenih podatkov s katerimi je ilirskobistriška prazgodovinska podoba postala bolj živa in zaznavna.

Prof. dr. Stane Gabrovec je menil, da bi bilo treba naš prostor znanstveno raziskati s pomočjo izkopavanj, saj obstaja možnost, da bi izkopavanja financirale mednarodne institucije, za kaj takega pa bi morali imeti že določene rezultate.

Poslušalci in domačim zgodovinarji so po predavanju izpostavili problem pristojnosti za nepremično zgodovinsko dediščino, posebej vprašljivost vloge pokrajinskega muzeja iz Kopra in notranjskega muzeja iz Postojne. Ravnatelj postojnskega muzeja je izrazil prepričanje, da bi v primeru njihove pristojnosti postavitev ilirskobistriške muzejske zbirke verjetno potekala veliko hitreje. Upati je, da se bosta problema raziskovanja naše daljnje preteklosti in postavitev muzejske zbirke vendarle premaknila z mrtve točke.

RAZSTAVA • GALERIJA NA VIDMU

Barvite abstrakcije Ester Mršnik

Abstraktni ekspresionizem je široka smer sodobnega slikarstva, ki pod lastnim okriljem odpira različna dogajanja na likovni površini, saj dovoljuje precej: od zelo alternativnih variant izvajanja v likovnem polju in prostoru, do skoraj povsem klasično zastavljenih slikarskih kompozicij, vezanih na strogo ureditev slike. V zadnjih letih se v naših galerijskih prostorih tako pogosto srečujemo z različnimi izvedbami omenjene smeri, pri mlajši, kakor srednji generaciji likovnih ustvarjalcev, da bi pritrili tezi, ki pravi, da ima ekspresija v slovenskem umetnostnem izrazu posebno mesto: ekspresionizem, vezan na likovno tradicijo, ki bi mu lahko z nekoliko svobodo-

dnoglednega poguma lahko iskali nekakšne nacionalne podizvore; ekspresionizem s primesmi teatralnega patosa, katerega korenine bivajo v podzavesti naroda. Abstrakcija je seveda forma, ki se v tekočem stoletju manifestira kot edina likovno vzdržljiva oblika izpovedi.

Podobe slikarke Ester Mršnik so abstraktno podobe, saj jih večinoma težko vežemo na realno videno predmetnost, mimetičnost ali iluzionizem, hkrati pa so izjemno ekspresivne: pred nami je ekspresivna abstrakcija.

Slikarka nas pripelje v dvom, postavi se vprašanje kje se predmet nahaja? Se predmet sploh nahaja? Predmet sploh

Ester Mršnik se je rodila leta 1967. Likovno pedagogiko je študirala na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. V letih 1988-1993 se je udeležila številnih skupinskih razstav ter likovnih kolonij (Ilirska Bistrica, Prem, Piran) in je za svoja dela prejela dve nagradi (Ex tempore Postojna, 1990 in Ex tempore Ilirska Bistrica, 1991). Ester Mršnik živi in dela v Izoli. Na njeno povabilo so se odprta razstava v soboto, 8. aprila, udeležili tudi člani Videoprodukcije Sokolski dom in prikazali nekajminutni film z naslovom Mlin. Razstava je bila odprta od 8. do 22. aprila. NA SLIKI: Krik, akril na platnu, 1994, 139 x 100 cm.

POEZIJA

Ko se odšminkaš

Mila Kačič, priznana pesnica, gledališka in filmska igralka ter "Slovenka leta" v akciji revije Jana, je v petek, 21. aprila, na literarnem večeru v Galeriji na Vidmu odgovarjala na vprašanja Damijane Logar, ravnateljice Knjižnice Makse Samsa. Pesnica je bila v Il. Bistrici po letu 1988 že drugič. Tedaj je izšla njena pesniška zbirka "Okus po grenkem".

Zaradi velikega povpraševanja je knjigo pred kratkim spet izdal Gledališki klub Krka, ki je nastal pod pokroviteljstvom tovarne zdravil Krka iz Novoga mesta in združuje okoli 200 ljubiteljev gledališča. Mila Kačič se je rodila leta 1912 in je začela igrati že v osnovni šoli. Po nekajletnem nastopanju na ljubiteljskih odrih je začela študirati solopetje in dramsko retoriko na Državnem konservatoriju v Ljubljani, bila je članica zbora ljubljanske Opere, od leta 1945 do 1970 pa je poklicno igrala v največjem slovenskem gledališču in to predvsem karakterne like s poudarjenimi smislom za komiko, podobno kot v številnih slovenskih filmih in radijskih igrh.

Kot pesnica poudarja intimno liriko, saj se je z njo uveljavila v petdesetih letih, ko je izdala pesniško zbirko z naslovom Neodpisane pisma. Okus po grenkem prinaša nekatere nove, prvič objavljene pesmi. Mila Kačič vsekakor ostaja za besni, svoji edini in tolikokratni temi, ki ji je samo na koncu dala kaj razmišljajočih pesmi, nastala iz znani dobi življenja. Pesnica je in še ustvarja opus, ki ne premeja kega števila verzov, "je pa verjetno še in predvsem tako umetniško čisto, da si je v slovenski književnosti dobil svoje posebno, dovolj častno mesto."

Damijana Logar, Mila Kačič in Darinka Žbogar. V ozadju so člani in članice MPZ Upokojencev, ki so pod vodstvom Dimitrija Grlja zapeli nekaj slovenskih pesmi.

obstaja? Slikarka prisega na geslo akcijsko delovanje v dvodimenzionalni površini slikanega polja in ključni razdelitvi na barvne partije črta trdnosti in odločujoči konstrukciji slike. Pozicija, stališče, nakazuje slikarstvo, ki izvira iz josti in je v nastanku instinktivno isponirano. Gibanje v sliki ustvarja tem linij, ki jih avtorica nanaša na platno. Linije, ki nemirno pretrgajo prostori podobne, se brezobzira jedajo v dokaj monolitne podobne barvnih mas v podlagi in se kot nekakšni prevodniki, nosilci vsebine slike, popotniki po prostorih slike, kjer je poseben včeraj in danes hkrati, svet želen hkrati. Telo podobe je izvorno v njem se odpira brezno brezbova, ki v izpovednosti podobnosti sem primerne statusa je vse razlita. Slikarka se kolorizma posebno pomembno pogleda likovnem ustvarjanju Ester Mršnik ba oziroma črnobela grafika, vezana na naravno ali arhitekturne lje rodne Ilirske Bistrice. Avtorica ravna belo površino likovne zelo čisto, z minimalnimi posebnostmi, kazuje samo določene dele ali krajine in predvsem skozi lobe in sence dosega efekte, ključujejo v majhnih a energično vedno izjemno mogočih strukturo. Drobne risbice, ki se stilno in povsem razlikujejo od zgoraj omenjenih slik so dokaz avtoričinega talenta in znanja, saj predstavlja avtoričino sposobnost povsemnega obvladovanja metajezika, oddajajo moč velikih stvariteljev.

Ester Mršnik je mlada avtorica, ki nekaj letih ustvarjanja zapuščino sprejemanja oziroma obračunavanja vzorci in se v iskanju lastne slogovne zlagoma oblikuje, kar dokazuje vsem v risbi, kjer je njen slog zavezujoče avtorsko formiranje. Dejan Melnik

Obisk

Nocoj to noč si me obiskal
ves bel in čudno leden
in mi rekel: "Zdaj grem
na pot, ki je še nisem spoznal"

"Ne hodi, ne hodi sam!
Mene bo strah brez tebe,
skrb zate mi čelo razgrebe.
Ljubljani, s sabo me vzemi,
da ne zgrešiš v tej temi,
morda jaz pot poznam."

In ko nisem našla več drugih
se je v tvojih očeh čudna luč
"Ne boj se; prišel sem pote-
Zdaj pojdi, kot si obljubila."

Tvoj dih je bil kakor led,
moja dlan se je v tvoji hladnosti

POGOVOR

Pomembni obisk na Osnovni šoli Jelšane

Kratkim se je v Gorici odvijal 10. festival slovenske filmske in video produkcije, istočasno pa je potekalo tudi predavanje g. Jožeta Valenčiča, ríškega Slovenca iz Clevelanda, ki je predstavil zgodovino slovenskega jezika. Jože Valenčič si prizadeva za čimboljše stike med slovenskimi izseljenci in njihovo matično domovino. V petek, 31. marca, nam je posvetil nekaj dragocenega časa. Da bi ga поблиže spoznali, smo mu zastavili nekaj vprašanj.

Valenčič med pogovorom z učenci 8. razreda Osnovne šole Jelšane

Valenčič, vemo, da se je vaša mati rodila v Jelšanih, oče pa v Novokrahu. Kje ste se rodili vi?

Sem se v ZDA, v Clevelandu, rodil, ki leži ob Velikem jezeru med Clevelandom in New Yorkom. Tam sem končal osnovno šolo, gimnazijo in fakulteto. Zgodovino ter reklamo. Tudi v Clevelandu živim v tem mestu.

Kje ste zaposleni?

Imam v mednarodnem podjetju IMG, kjer zastopamo športnike kot npr. Alberta Tomba, Moniko Seleš, Anjo Agassija ... Sedež podjetja je v Clevelandu, zastopništva pa imamo po vsej ZDA. Jaz reklamiram naše podjetje. Najprej pa sem delal kot kustos v muzeju in še danes sem svetoalec.

Ali ste bili povabljeni na film festival v Gorici. Bi nam povedali kaj o tem?

Na tem festivalu sem predaval o slovenski kinematografiji in o njihovem prispevu do slovenske filmske proizvodnje.

Kako se imenuje društvo slovenskih izseljencev v Clevelandu. Kako se imenuje to društvo?

Društvo se imenuje Slovenska narodna kulturna enota. Ko so se Slovenci selili v Ameriko niso vedeli kako bi imenovali svoje društvo, pa so prevzeli ime od Čehov, ki so takrat že imeli organizacijo.

Ali je bilo vaše društvo ustanovljeno?

Društvo je bilo ustanovljeno leta 1944, drugod po Ameriki pa so takšna društva obstajala že deset ali celo dvajset let prej.

Ali je program vašega društva?

Društvo deluje otroški in odrasli, izobraževalni krogi, ki

oživljajo slovensko kulturo v Ameriki, razni ansambli ... Poleg tega pa tudi zavarujemo in finančno pomagamo slovenskim družinam ob smrti njihovih najbližjih. Takrat tudi zaprosimo za stare slike, stare dokumente, morda celo predmete, ki za nas predstavljajo veliko vrednost, saj so del naše slovenske tradicije in kulture. Jaz osebno sem s temi zapuščinami pomagal razširiti slovensko-ameriški arhiv.

Ali imate morda kakšen hobi?

Ravno zbiranje starih predmetov, slik, zapisnikov, zemljevidov in programov je tudi moj hobi. Stare slike so nam izredno dragocene. Pravimo, da je vsaka slika vredna tisoč besed. Zanima me tudi zgodovina slovenskega filma. Ko sem bil na filmskem festivalu v Gorici sem odkril, da je bil Božidar Jakac leta 1929 v Ameriki in da ima stare slike o Clevelandu iz tega obdobja. To je za nas izredno pomembno, saj mi filma o Clevelandu iz tistega časa sploh nimamo.

Spominjamo se, da je vaša sestra pred dvema letoma gostovala s svojim pevskim zborom v Ilirski Bistrici. Ali tudi vi sodelujete v tem zboru?

Da. Tudi jaz sem član tega zbora. Moja sestra Cilka je posnela pet ali šest plošč slovenskih narodnih pesmi. Sedaj pripravlja velik spomladanski koncert in festival harmonik. Povabila je 18 klubov harmonikarjev iz vse Amerike. Festival bo potekal v dveh dvoranah ves dan.

Ali imate sploh kaj prostega časa?

Zelo malo, v glavnem sem zaposlen.

Kdaj ste bili prvič v Sloveniji?

Ko sem bil star pet let, sem prvič obiskal strica pri "Merkuževih" v Jelšanih. Ostal sem vse poletje in sem celo pozabil nekaj angleščine. Ta obisk je naredil name tako velik vtis, da se pravzaprav že od takrat zanimam za vse v zvezi s Slove-

nijo. Najbolj pa so mi seveda pri srcu Jelšane z okolico.

Kolikokrat ste že obiskali Slovenijo?

Že osemkrat sem bil tu. Tokrat sem prišel z namenom, da bi Slovence seznanil z zgodovino slovenskega filma in pomembnimi Slovenci v Hollywoodu.

Zvedeli smo, da so vas v Clevelandu obiskali tudi nekateri pomembni Slovenci.

Da, lani nas je obiskal predsednik Milan Kučan. Mi, ki vodimo našo slovensko organizacijo, smo zbrali vse Slovence v slovenskem narodnem domu, da smo ga sprejeli. Vsi zbori so mu prišli zapet in bili smo zelo ponosni, saj je prvi predsednik Slovenije, ki je obiskal nas Slovence v Clevelandu. V času vojne leta 1991 sem bil v odboru, ki so ga ustanovile vse slovenske organizacije v Ameriki. Kontaktirali smo z Belo hišo in predsednikom Bushem ter po svojih močeh poskušali pomagati, da se Slovenija prizna kot samostojno državo. V Belo hišo smo pisali okoli 50.000 kartic. V enem dnevu pa smo organizirali tudi telefonski maraton. To pomeni, da je večina Slovencev v Ameriki na dan telefonirala v Belo hišo in povedala, kaj misli o Sloveniji in njeni samostojnosti. Obiskali so nas tudi obrambni minister Kacin, veleposlanik Petrič, minister za zunanje zadeve Thaler, Lojze Peterle in še nekateri drugi.

Kakšni so vaši načrti za delo društva v prihodnosti?

Jaz in tudi vsi člani naše organizacije se trudimo in se bomo še naprej trudili za čimboljše kulturno sodelovanje s Slovenijo. Čez dve leti bomo praznovali 200-letnico Clevelanda. Sem v komisiji za to veliko proslavo in zelo bi bili veseli, če bi nas obiskal kakšen oktet iz Slovenije in nam zapel.

Ali se število Slovencev v Clevelandu zmanjšuje?

Cleveland je največje slovensko središče. V mestu, ki ima z okolico vred 1,5 milijona prebivalcev, je približno 60.000 ljudi slovenskega porekla. Imamo 10 slovenskih domov, 3 slovenske fane, 5 zborov (tudi otroški) in 50 do 60 slovenskih ansamblov. V njih sodeluje celo četrta generacija Slovencev. V nekatere države, npr. v Minnesoto, so Slovenci prvič prišli okrog leta 1960. Večina je jezik skoraj popolnoma pozabila, držijo pa se tradicij. Za praznike pečejo potice, igrajo harmonike na "knofe", plešejo narodne plesne. Radi zapojejo slovenske pesmi, čeprav ne razumejo več, kaj te pesmi pomenijo.

Ali bi nam za konec radi kaj sporočili?

Pridno se učite in upam, da nas boste kdaj obiskali v Clevelandu. Prepričali se boste, da smo Slovenci povsod po svetu.

Za pogovor se vam priskrbo zahvaljujemo in pozdravljamo vse člane slovenskega društva v Clevelandu.

Tanja, Mateja in Danijel iz 8. razreda OŠ Jelšane z učiteljico Niko Štok

GLEDALIŠČE

Reški Slovenci ponovno pri nas

Ljubiteljska "miselnost" je pri Slovencih zaradi različnih vzrokov vsajena globoko, močneje kot pri marsikaterem narodu, ki se ponša z veliko bolj bogato kulturno dediščino in tradicijo. Posebno mesto pa tovrstna dejavnost brez dvoma zavzema pri naših zamejcih in izseljencih. In prav ta poseben pristop smo občutili ob nedavnem gostovanju dramske skupine Kulturno pravnega društva "Bazovica" z Reke.

V veliki dvorani Doma na Vidmu (naj mimorede omenim, da se z opremo in uredjenostjo vsak dan bolj približuje tistemu, čemur je namenjena) smo si z zanimanjem ogledali grenko-sladko predstavo z nalovom "Eros v offu". Avtor in režiser predstave Siniša Posarič je znano ime ljubiteljskega gledališkega življenja na Reki. S svojim zadnjim delom, za naprofiionalca zelo zahtevnim, je v slogu "smeh s stisnjenimi zobmi" izpovedal nekaj resnic, do katerih se prej ali slej vsakdo dokopljne sam. Slovenski prevod, žal že pokojne Pie Bakič, je nudil Bistričanom ob že znanih igralcih

Alojuz Useniku, Loredani Jurković, Zdenki Jelovčan in "okrepitvi" Marici Birk, možnost za solidne kreacije. Pohvale pa zasluži tudi zelo bogata in natančna scenografija, plod celotnega kolektiva.

Po predstavi so igralci izjavili, da si želijo še gostovati po Sloveniji, saj je število ponovitev v matičnem domu zaradi majhnega števila Slovencev v kvartalskem območju omejeno. Upamo, da se jim bodo želje uresničile, ne zaradi tega, ker so naši zamejci, temveč zaradi zares dobre predstave.

Dimitrij Bonano

NOVOSTI V KNJIŽNICI

Leposlovje za odrasle

Petan, Ž.: Do amena in naprej; Möderndorfer, V.: Čas brez angelov; Cotič, M.: Sant; Kovačič, V.: Leteti in živeti; Karlovšek, I.: Klan; Filipčič, E.: Jesen je; Proust, M.: Jelnica; Šinigoj, D.: Neizstreljeni naboj; Lainšček, F.: Čemelč in Agasi; Rob, I.: Ivan Rob, življenje in delo; Crichton, M.: Razkritje; Novak, B. A.: Mojster nespečnosti; Žizmond-K. M.: Animus; Šetinc, F.: Zaklad v Jovsih; Petermelj, J.: Greh v dolini; Frelih, E.: Vzhod črne celine; Grossman, V.: Življenje in usoda; Wharton, E.: Čas nedolžnosti; Ishiguro, K.: Ostanke dneva; Šotala, J.: Jezusova družba; Dekleva, M.: Kvantaški stih; Dostojevski, F. M.: Zapiski iz podtalja; Jaklič, F.: Peklena svoboda; Stritar, J.: Sódnikovi; Petrarca, F.: Soneti; Tomšič, M.: Ognjeni žar; Lah, J.: Johanca ali vodiški čudeži; Štancar, M. M.: Simfonija ječe noči; Hmeljak, F.: Viharni valovi življenja; Hudeček, J.: Še zmeraj odvezane misli; Zlobec, C.: Skoraj himna, Stopnice k tebi; Kutin, B.: Dežela belih golobov; Genet, J.: Čudež vrtne; Fulghum, R.: Mogoče (mogoče ne); Hawthorne, N.: Hiša sedmerih zatrepi; Kovačič, J.: Tretje oko; Kocbek, E.: Osvobodilni spisi I. in II.; Miller, H.: Seksus; Arsan, E.: Emmanuelle; Bukowski, C.: Ženske.

Strokovna literatura za odrasle

Gloster, P.: Kako deluje Word for Windows; Collin, I.: Kako delujeta računalnik in MS-DOS; Biesty, S.: Prerezi. Bojna ladja; Holz, E.: Razvoj cestnega omrežja na Slovenskem ob koncu 18. in v začetku 19. stoletja; Poniž, D.: Tragedija; Kordigel, M.: Znanstvena fantastika; Glavan, M.: Dalmatinova Biblija in Slovenci; Jež, B.: YU nikoli več?; Dvorsak, A.: Padarske bukve; Zeri, Z.: Za podobo; Rošker, J.: Za zidovi varnosti in hrepenjenja; Žnidaršič, A.: Ekonomika podjetja; Langley, M.: Verstva sveta; Klinar, S.: Slovenska zemljepisna imena v angleških besedilih; Rutar, D.: Telo in oblast; Miller, M.: Zmanjšati tveganje; Družina in gluhoti; Jakopič, B.: Pota do besede;

Kralj, B.: Bežanja, beganja, iskanja; Kalc-H. A.: Slovenci in Italija; Grmek, M.: Pasemski golobi; Lavrenčič, P.: Primorski učitelji 1914-1941; Brennan, B. A.: Moč zdravnih rok; Schiffman, S.: 25 najpogostejših napak pri prodaji ...; Frelih, J.: Mešanje pijače za poznavalce in ljubitelje; Kladnik, B.: Brdo, Strmol, Snežnik; Beckett, K. A.: Trate; Skrivnostni kraji sveta; Smole, J.: Pripoved komunista novinarja (1945-1980); Rupnik, J.: Ustavno pravo; Marinšek, E.: Vodna postelja - zdravo spanje; Kocijan, G.: Slovenski književniki v berilih za višje razrede OŠ; Fontana, D.: Rasti z otrokom; Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v RS; Delacour, J. B.: Veliki leksikon o človeških značajih; Ivanuša, A.: Čar filatelije; Bogataj, M.: Obroje brez središča; Pajntar, M.: Nosečnost in vodnje porod; Ule, M.: Prihodnost mladine; Prosen, M.: Trideset let z astronomijo; Kos, D.: Med gradom in mestom; Švajncar, M.: Ciril Zlobec - pesnik ljubezni; Devereux, C.: Aromaterapija; Socialno partnerstvo; Castaneda, C.: Notranji ogenj, Moč tišine, Orlovo darilo, Drugi krog noči; Lamovec, T.: Ko rešitev postane problem in zdravilo postane strup; Mollison, B.: Uvod v permakulturo; Urbanc, D.: Vsak lahko bere hitreje.

Leposlovje za mladino

Patience, J.: Zlatolaska in trije medvedi, Jakec in fiziološko deblo, Sneguljčica in sedem palčkov, Janko in Metka; Kersnik, J.: Kmetske slike; Jurčič, J.: Hči mestnega sodnika; Suhodolčan, L.: Deček na črnem konju; Pripovedke s strehe sveta; Vandot, J.: Kekec na volčji sledi, Kekec na hudi poti, Kekec nad samotnim breznom; Novak, B. A.: Blabl; Manček, M.: Kdo? Čigav?, Kje? Kam? Kdaj?, Koliko? Kateri?; V deveti deželi; Macourek, M.: Pravljice; Nöstinger, C.: Fant za zamenjavo.

Strokovna literatura za mladino

Costa, R.: Šolska enciklopedija. Ekologija; Glasba in glasbila; Ogenj. Prijatelj ali sovražnik?; Umek, E.: Radovedni Taček ali Ta veseli dan v gledališču.

Mi korakamo

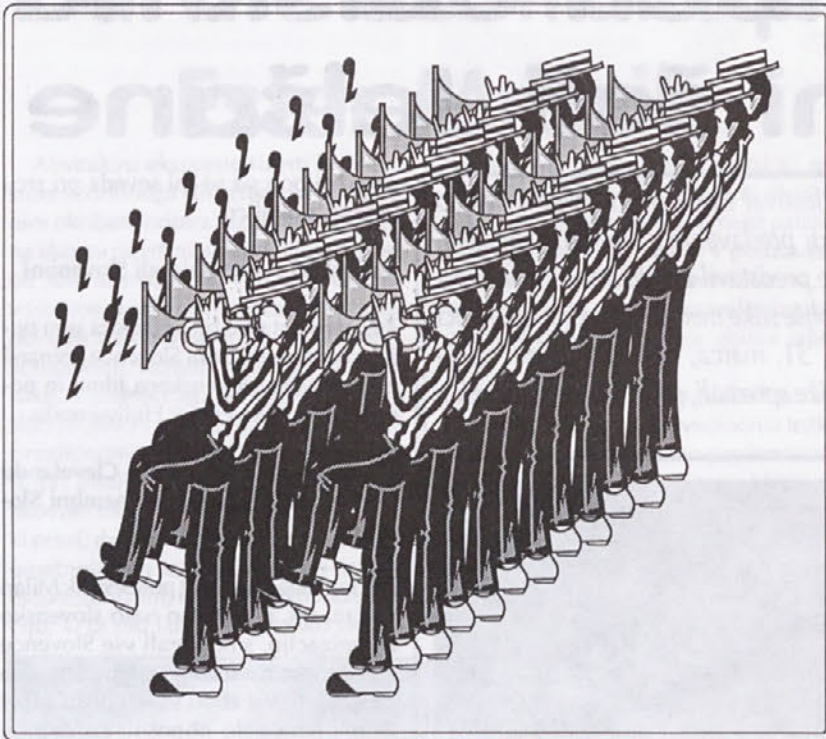
Rekli boste, da z različnimi analizami že sitnarim, a verjemite, da je po obravnavanju načela "nič novega pod soncem" nujna še obrazložitev teorije, ki pravi, da je "svet ena sama velika vas". Relevantnost naslednjih trditev bo vsekakor potrjena z jasno profiliranimi primeri. Pa začnimo!

Človek je tako in drugače zelo neobgljeno bitje. Neštetokrat se je že primerilo, da so njegova različna pretiravanja negativno vplivala na njegov osebni razvoj, pa tudi slabo delovala na psihosocialne spremembe okolja v katerem živi. Nazoren primer je prekomerno uživanje hrane in tekočine. V takem primeru bi moral uporabiti edino učinkovito protisredstvo - odvajalo ali purgo. Ponavadi ga ni pri roki. Zato potem začnejo bruhati ogenj in železo topovi. Tako nastane vojna, ki predstavlja pravo ekološko katastrofo. Po koncu procesa pride čas miru in praznovanja. Ni ga slavlja, ki bi se dalo primerjati s paradami na 6. aveniji ali na Prospektu Aleksandra Nevskega blizu Univerze Lomonosova. Takrat pleh bande igrajo tri koračnice ali marše. In kaj je marš? Pravi odgovor se glasi: "Marš je kretanje trupa pešice ili korištenjem prevoznih sredstava da bi se dovele u određeni prostor radi izvršenja postavljenog zadatka." Pika. Slovenci pravimo marš koračnica. Za ilustracijo, ki naj ponazorijo pomembnost korakanja kot ene izmed največjih vrlin vsake civilizirane družbe, navajam koračnice, ki po mnenju 672 naključno izbranih anketirancev bistriškega poretka zasedajo najvišja mesta. (Anketo je izdelala Služba za odkrivanje vpliva poslušanja Mozartove glasbe na razvoj glavobola).

1. Radetzky marsch. Uglasbil ga je sloviti Johann Sebastian Strauss starejši v čast slavnega "vojaka od glave do pete", ki se mu v jeziku staro in neohistoričnih narodov pravi "vojno lice" ali "soldat" ali "faccia di guerra" ... Radetzkega poznamo tudi iz naše pisne dediščine. Opisuje ga znani slovenski pesnik, ki v svojih delih vsaj kakih 50-krat omenja Ahasfera, "feldmarschala" ali "marescialla di campagna" pa predstavi posredno v verzih "še pri Custozzi bal se nisem smrti". Slovito koračnico lahko slišite vsako leto 1. januarja od 12. do 13. ure na drugem programu TV Slovenija ali vsak mesec 7 x na RTV Hrvatska. Na TV Srbija ga ni zaslediti. Tudi pesmi Lili Marlen ne.

2. Marš na Drini. Drina ni priimek ampak reka, ki je tekla skozi Kraljevino Jugoslavijo, Maršalat Jugoslavijo in bo po tranziciji tekla tudi skozi ZSD ali po nomenklaturi UN - USS. Ko omenjamo pojem Jugoslavija je zanjo sedaj uveljavljeno ime "takoimenovana Jugoslavija", to je država, ki je pravzaprav de iure ni. De facto pa prav verjetno je, saj se ravnokar tja odpravlja (kulturna izmenjava med nekdanjima t. i. bratskima republikama) narodnozabavni ansambel (izbira niha med skupinami Štajerskih 7, Ptujskih 5 ali Podnežniških 18). Znano je, da je v t. zv. Beogradu v veliki modi hit "Slovenijo, milo moje, odkud lepote tvoje".

3. Marš u 3 p. m. (p. m. = post meridian = popoldne) se je pri nas najbolj udomačil. Njegova priljubljenost je dosegla kulminacijo v SR Sloveniji. V Republiki Sloveniji je popularnost precej upadla. Posebej se je bil priljubil Bistričanom, kajti tu ne govorimo ob 15. uri

ampak "ob treh popoldne". Korakanje ob treh popoldne je tudi zaradi zmanjševanja vseh tujih vplivov prav v zadnjem času močno popustilo in izgubilo precej privržencev. Vendar - nobene bojzani, zamenjala ga bo kakšna podobna panoga ...

Po evforiji ob koncu vojne se navdušenje nekoliko umiri in že praznujemo 50-letnico (no ja, sem že zadnjič povedal česa). Old boys se jezijo, saj jim stalno nekaj očitajo in mečejo polena pod noge, ko vztrajajo pri 50-letnici zmage nad fašizmom. Je pa res, da današnji mularijo to nič ne briga, saj predstavlja pol stoletja pravo večnost ali passato remoto. Pa tudi zmaga ni bila dokončna, saj se je fašistov, naci-skinov itd. nateplo za prasce futrat. In kje se je fašizem najbolj razbohotil? V antifašističnih deželah, ker je tam največ ljudi. Po mnenju nekega učenjaka v vsakem človeku tiči nekaj fašista, zato se mora vsakdo znebiti te nesnage najprej pri sebi.

Že pred petdesetletnico se prične proces sprave. Nekateri so nestrpni in bi hoteli rezultat takoj, a vsesplošno je znano, da so pri Francozih prišli na točko sprave, ki zajema, o, la la, obdobje francoske revolucije, to pa pomeni leto 1789 s toleranco + 2%. Sprava za leto 1945 torej pride na vrsto leta 2145. Zdi se mi, da nas bodo s to našo "pospešeno" spravo vse "ferderbali".

V Bistrici se je zbrala skupina fantov in punc, ki si s spravo in podobnimi problemi ne belijo glav in ugotovila, da ji je dovolj pohajkovanja od enega

igralnega avtomata do drugega. Dovolj ji je uničevanja svoje mladosti z nezdravimi navadami kot je prekomerno uživanje alkoholnih pijač, brezdjelje in vdihavanja škodljivega cigaretnega dima. Mladeniči in mladenke so bili Elvis, Doris, Denis, Nataša (vsi iz boljših familij) in Tone, sin iz kmečko-delavske družine. Tonetov oče je bil povrh tega še pesnik in je po skromnem, t. j. siromašnem življenju, kot vsi slovenski literati, umrl veliko prezgodaj. Zaradi takih smo vsi Slovenci prepolni kompleksov krivde, kakor vse povojne generacije Jugovčev, ki niso mogle sodelovati v NOB, ker so bile premlade. Sedaj so se vsi odločili "da sa njegovog puta skrenu", kar pomeni pravo olajšanje. In ta mladina je menila, da bi bilo potrebno ustanoviti telovadno društvo. Lepo po vrsti naj bi si najprej izbrali primerno ime in sedež društva in kaj bodo sploh delali, torej program. Nekdo je predlagal naj bi bili Sokoli. Takoj so ga zavrnili zato, ker je sokol agresiven ptič. Ime spominja na nekdanje vseslovenske zlete, kot npr. tistega, ko je 80 000 članov nastopilo v Pragi. Sokole so strašno sovražili Germani, ki so tudi telovadili, najprej z lopatami, potem s puškami. Spomnili so se tudi dneva mladosti in prireditve na stadionu v Beogradu. Ugotovili so, da tudi uniforme niso nič kaj priljubljene. Tako so si enoglasno naredili ime Športno rekreativno združenje Golob.

Kje pa naj bi prijazni in pacifistični Golobje imeli svoj sedež? Sokolski dom bi bil primeren a ne pride v poštev, ker

je že zaseden. Soglasno so ugotovili, da bi bili zelo zadovoljni s prostovoljnimi karjerami v Provizoriju. Davkarji so upoštevanja vredna kategorija, ki je v rang bank, zavarovalnic in t. j. Potrebna bo preselitev v prostovoljnitate prvega razreda s petimi kamami ... Ime je recimo tu, sedi Kaj pa program?

Tone je menil, da so prej oblike kot n. pr. zleti neizvedljive bi hoteli organizirati češko-slovenski zlet v Ljubljani, bi morali zgraditi stadion. Elvis je rekel, da se on za BIATLON PIVOBALIN. Dopolnjeval je ostalim, da gre za tekmo, kjer tekmovalci najprej balinajo pa gre do malo pivo. To bi bilo. Če bi tekmovalci ponovili bi biatlon. Pa štiriatlon do onem vse do cilja. Kričali so, da je med športnim balinanjem in pivo povezave. Jokajoč je vztrajal, da naj se spomnejo na tek na streljanje v tarčo in nadaljevanje na olimpiadah zelo cenijo. Ko zagrenjeno zaključili, da je nedekvatno in staromodno, skromno store bo dobil kdo drug. Pivobal bi bil na olimpijskih igrah prvič na redu šele leta 2500. In so se razin brez perspektiv za boljšo prihodnost. Spoštovani bralci, drage bralke, žalostnega konca si pa res niste li. Zato bom poskusil dvigniti mozavest in patriotski ponos s primerom uspešnega potrjevanja identitete. Znano je, da Angležji vsak pogovor s preizkušeno o vremenu. Pri nas pa že kakih let poslušamo podobne pogovore ga je imel Stojan Auer s pevci iz pine Ricchi e poveri. Italijane krasni angleščini vprašal: "Ste Sloveniji?" Odgovor: "Da." "In kaj je všeč?" Odgovor na vprašanje zasluži najvišjo oceno pri Slovencih se je glasil: "Nice country people, good food." Gre za ki morajo biti z zlatimi črkami v našo zgodovino, saj so jih Evropejci (tako na televiziji od že dvajset let), ki so do tedaj

je Slovenija na Luni. Tisti novinar Vodušek nas je postavil svoje nove knjige pred da naše obrambno ministrstvo policijsko ministrstvo in obramba bi moral Drnovšek razgrete glavariti. Vsem skupaj pa se fučka nijo. Bo kar držalo.

V pričakovanju novih delo drugih zmag vas pozdravlja Dimitrij

Borzništvo v Sloveniji

Začetki borzništva v Sloveniji segajo v leto 1924, ko je v Ljubljani začela delovati prva borza v našem prostoru. Trgovanje je potekalo tako z vrednostnimi papirji, kot tudi z blagom. Razcvet je borza doživela nekaj let kasneje, natančneje leta 1927, ko je iz takratnega ministrstva Kraljevine SHS iz Beograda dobila licenco za devizno in valutno poslovanje. Med izdajatelji vrednostnih papirjev, ki so se odločili za borzno kotacijo, je prednjačila država, med delniškimi družbami pa najdemo tudi nekaj predhodnikov današnjih znanih slovenskih podjetij, kot je na primer Pivovarna Union.

V slovenskem prostoru trenutno delujeta dve borzi. Leta 1989 je vrata odprla Ljubljanska borza d.d., Ljubljana, na kateri se trguje z dolgoročnimi vrednostnimi papirji, to so delnice in obveznice, ter s kratkoročnimi vrednostnimi papirji (blagajniški zapisi ...). Trgovanje poteka na promptni način, kar pomeni, da poravnava v vrednostnih papirjih in plačilo zanje poteka najkasneje dva dni po sklenitvi posla.

Marca letošnjega leta smo v Sloveniji dobili še drugo borzo in sicer Blagovno borzo Ljubljana. Na blagovni borzi se trguje s terminkimi pogodbami na žitu in valuti. Posebnost terminknega trgovanja je poravnava obveznosti, ki poteka v zamiku do enega leta po sklenitvi pogodbe. Terminski način trgovanja je novost v Sloveniji, njegova privlačnost pa je v možnosti obvladovanja spremembe cene, ki se pojavlja na promptnem trgu. Ta instrument je posebej zanimiv za podjetja, ki poslujejo s tujimi partnerji in si z nakupom terminske pogodbe lahko že danes določijo tečaj, po katerih bodo v prihodnosti prodali ali kupili tujo valuto ter na ta način obvladali valutno tveganje.

V zadnjem času smo se vsi Slovenci srečali z vrednostnimi papirji. Z zamenjavo certifikatov smo postali delničarji oziroma solastniki slovenskih podjetij, bodisi neposredno ali posredno preko investicijskih skladov. Trenutno na Ljubljanski borzi kotira 17 delnic in 13 obveznic, v bližnji prihodnosti pa se pričakuje uvrstitev v kotacijo večjega števila delnic podjetij, ki so ali bodo zaključila postopek privatizacije. Lastniki delnic, ki bodo kotirale na Ljubljanski borzi, bodo svoje delnice lahko na borzi tudi prodali, pri tem pa jim bodo v pomoč borzno posredniške hiše in banke, ki so člani Ljubljanske borze. Vsi člani Ljubljanske borze, to so borzno posredniške hiše in nekatere banke, so povezani v enoten računalniški sistem s pomočjo katerega kupci in prodajalci vrednostnih papirjev usklajujejo svoje interese in sklepajo posle. Trgovanje preko borznega informacijskega sistema poteka vsak dan od 9.30 do 13. ure, razen ob torkih, ko poteka trgovanje v borzni dvorani od 10. do 13. ure.

S postopkom privatizacije ne bo borzništvo več privilegij redkih izbrancev ampak le eden od načinov varčevanja in investiranja, kakršnega že dalj časa poznajo v razvitem svetu.

V prihodnjem prispevku si bomo pogledali kako poteka nadzor nad delovanjem članov borze in na ta način zaščita investorjev ter sam postopek nakupa oziroma prodaje vrednostnih papirjev in poravnave obveznosti na Ljubljanski borzi.

Pripravlja: Ilirika d.d., borznoposredniška hiša Marko Burnik

OBVESTILA

AVTOMOBILIZEM

nedelja, 30. aprila

FERRARI KLUB ILIRSKA BISTRICA

organizira ogled

DIRKE FORMULE 1 ZA VELIKO NAGRADO

SAN MARINA V IMOLI

Odhod z avtobusne postaje v Il. Bistrici

ob 00. in vrnitev ob 24. uri

Cena prevoza: člani 3000, ostali 3.500 SIT

Prijave: gostilna Škorpion, Rečica 1a

ponedeljek, 1. maja

11. TRADICIONALNI SHOD

JEEP 4 x 4 1995

Program:

9³⁰ - 10⁰⁰ zbor pred gostilno Dolenc v Pivki

13⁰⁰ kosilo na vrhu Vremščice

16⁰⁰ - 17⁰⁰ odhod proti Matavunu

z zaključkom na startnem mestu

cena: 2.500 SIT po vozilu

PLANINSKO SREČANJE

ponedeljek, 1. maja, ob 11. uri

PLANINSKA SKUPINA PODGORA

IN PD SNEŽNIK

vabita na 997 m visoki Kozlek,

kjer bo že 38. srečanje ljubiteljev gora.

Da bo pred planinsko kočjo na Kozleku

dovolj veselo obljublja ansambel Snežnik.

RAZSTAVE

petek, 12. maja, ob 19. uri

GALERIJA NA VIDMU

Odpрте slikarske razstave

ALME DUJMOVIČ s Krka, Hrvaška

sobota, 6. maja, ob 20. uri

GALERIJA HODNIKOV MLIN

Odpрте slikarske razstave

SONJE MUNIH iz Ilirske Bistrice

KONCERT

sobota, 20. maja, ob 20. uri

DVORANA DOMA NA VIDMU

SLAVI IOSTI II KONCERT

MPZ "DRAGOTIJA" KETIN PRE

ob 30-letnici nastopanja s tem imenom

50-letnici povojnega neprekinjenega

zborovskega petja in

130-letnici zborovskega

petja na Bistriškem.

Sodeluje pevski zbor iz pobratene

Devin-Nabrežina.

NUMIZMATIKA

nedelja, 28. maja, ob 9. uri

HOTEL TURIST

Redno srečanje numizmatikov in filatel

članov Primorskega numizmatičnega

Ilirska Bistrica

Trnovno ob dveh jubilejih

Ena izmed najlepših starih barvnih razglednic Trnovega iz leta 1910 (Založba Josip Brinšek, odposlana v Zagreb 19. julija 1912 na pošti Trnovo na Kranjskem - Dornegg in Krain).

društva na Primorskem. Isto se je zgodilo tudi v Trnovu pri Ilirski Bistrici, člani tedanjega društva so morali nehati z njihovim delovanjem, in da ne bi padle v roke tuje knjige, klavir in vse drugo kar je tedaj predstavljalo bogastvo društva so si člani med seboj razdelili in hranili z trdnim upanjem v srca, da bodo nekoč zopet se znašli in nadaljevali kar so morali prekiniti. Potekala so leta za letom in vedno je kazalo slabše in manj verjetno da bi se kedaj uresničile naše sanje.

Samo tedaj ko je okupator prešel meje z svojim zverstvom in se je tlačeni narod prebudil iz otrpljenosti in se zoperstavil tlačitelju z orožjem v roki, tedaj smo bili gotovi da se bodo naše tihe želje uresničile. In res po zmagi naših junaških Partizanov smo zopet pričeli z delovanjem. Vdabili smo nazaj klavir, dve omare za knjige in tudi nekaj knjig. Nastale pa so težkoče radi dvorane. Nekdanja stara dvorana je bila že davno preurejena v stanovanja. Kje naj se najde prostor za novo. Zbrali smo se stari člani in izvolili začasni pripravljalni odbor, ki je bil takole sestavljen:

- Predsednik: tov. Josip Urbančič
- Tajnik: * Ljudmila Butinar
- Oskrbnik: * Josip Perkan
- Blagajnik: * Milan Zidar.

Odbor je tedaj sklenil, da odpre dvorano v hiši, ki je tov. Josip Verbič podaril narodu. V tej hiši pa smo morali najti stanovanje šterim družinam, kar se je tudi storilo.

Potem je bilo treba preurediti to stanovanje v dvorano. Na vabilo odbora so se odzvali razni zidarji, kovači, mizarji in druga mladina. Skupno s pomočjo teh delavnih sil se je v 12 dneh ne samo uredila dvorana, temveč tudi izvežbalo osobe za prvo prireditve. In na Silvestrovo zvečer (31. dec. 1945, op. V. Č.) je bila sledeča prireditve:

Svečana otvoritev prosvetnega društva

tov. Josip Urbančič je podal pregled razvoja od 1922 do 1945. Z jedernatimi besedami je obudil spomin na vseh 27 let. Spomnil se je padlih borcev za svobodo domovine in se zahvalil vsem, ki so se žrtvovali za rešitev naroda iz tlačiteljevih rok. Nato pevski zbor je zapel 'Hej Slovani'. Sledila je enodejanska drama pod imenom 'Putifarka'. Med odmorom je zopet pevski zbor zapel 'Mi vstajamo' in sledile so recitacije 'Siromak', 'Tja bomo našli pot', ter nato je zopet sledila enodejanska burka 'Tri-

je Snofarji'. Prisotni v prenatlačeni dvorani so z velikim zanimanjem sledili vprizoritve in se nasmejali do dna srca. Sledil je ples, šaljiva pošta i.t.d.

Prireditve je bila zelo ugodno komentirana od publike za kar se je ponovilo v nedeljo 6. t.m. izven proste zabave."

Bodi ta zapis tudi v spomin vsem, ki so se pred pol stoletja tako zavzeto trudili, da bi kulturno življenje v domačem Trnovem, desetletja poteptano od tujeve noge, ponovno polno zaživelo in vsem tistim, ki so poskrbeli, da je ime Trnovo danes izginilo iz vseh javnih listin!

Vojko Čeligoj

NAGRADNO VPRAŠANJE

Tokrat vas sprašujemo po imenih naselja na zahodni strani Ilirske Bistrice, za katerim je po drugi svetovni vojni izginila vsaka sled. Prvi bralec, ki nam bo sporočil vsaj štiri imena kraja od devetih znanih (v uporabi so bila v njegovi preteklosti), bo eno leto brezplačno prejel časopis Snežnik. V pomoč naj vam povemo, da gre za eno najstarejših in edino naselje v Občini Ilirska Bistrica, ki se je izgubilo v občinskih povojnih mlinih.

ODGOVOR

Imena in priimke vsaj treh plesalcev nekdanje bistriške folklorne skupine je vedela Nevenka Šajn. Naj jih naštejemo vsaj nekaj: Nerina Boštjančič (Šoba), Dušan Prosen, Silva Dujmovič, Zdenka Pugelj, Katarina Belušič itd.

qui tunc leba, uno od tega svetega Matja, ino od tega kate je v letih buquah sapiflanu. Primi kije pishite 20. Pravi kit leti prithuje Tudi jst pridem hitre: Amen. 21. Prvi jspud Nijaj. * Gnada nahiga Gijpaha Teruja Christi. Tija bode svami vleni: Amen.

Noviga Testamenta kodi, pispisan od Matthea Castella Carabina v Novem Beštu 1680

Zadnja stran prevoda Sv. pisma Matije Kastelca, ki ga v rokopisu hrani Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani.

ZNAMENITI DOMAČINI

Matija Kastelec (1620-1688)

Kilovče so majhna gručasta vasica s komaj petdesetimi prebivalci. Leži v strmem bregu nad Reko in železniško progo. Šteje nekaj manj kot trideset hiš, ki imajo dimnike iz katerih se še kadil. Še pred sto leti je vas štela kar štirikrat več prebivalcev. Domačini obdelujejo polja okrog vasi ali hodijo na delo v Il. Bistrico, Neverke in Pivko. Otroci se vozimo v trnovsko šolo s šolskim kombijem. V vseh osmih razredih nas je 7. Skromna in zapuščena je tudi srednjeveška cerkvena sv. Magdalene, ki ji zob časa neusmiljeno grozi. Rane, ki jih je vas dobila tragičnega 4. junija 1942, ko so fašisti požgali celo vas in pobili ter odgnali v internacijo veliko vaščanov, se še niso zacelile. Čeprav je vasica neznamenita je slovenski kulturi dala dva velika in pomembna moža. Prvi je bil Matija Kastelec (1620-1688), nabožni pisatelj in leksikograf, drugi pa France Pavlovec (1897-1957), slikar in priznan krajinar, ki se je očetu in materi iz Kilovč rodil v železniški čuvajnici blizu Trnovega.

Matija Kastelec se je rodil 24. januarja 1620. Žal niti iz Enciklopedije Slovenije niti iz obširnih knjig Zgodovine slovenskega slovstva nisem mogla ugotoviti, kje se je šolal in kako je preživel mladost. Iz obeh del zveemo, da je z dvaindvajsetimi leti postal duhovnik in župnik v Dolenjskih Toplicah, leta 1655 je nastopil župnikovanje v Šentjerneju, leta 1657 pa je postal kanonik v Novem mestu. Tu je leta 1682 ustanovil beneficij sv. Barbare, vodil bratovščino sv. rožnega venca in umrl 19. junija 1688. Pokopan je v novomeški frančiškanski cerkvi, ki je bila prav po njegovi zaslugi povečana.

Prvo njegovo delo so bile "Bratovske bukvice sv. roženkranca" z molitvami, navodilom za spoved in pesmimi, ki so izšle v Gradcu leta 1687 in bile kasneje ponovno izdane v razširjeni obliki. V uvodu piše, da je v bukvicah "vkup zložena viža ta Psalter ali Roženkranc s temi petnajstim skrivnostmi moliti, inu kako se more enimu bolniku k izveličanju pomagati". V letu 1648 je izšla knjiga nabožnih premišljevanj "Nebeški cilj" in "Navuk kristjanski" v letu njegove smrti. Za mnoga Kastelčeva dela vemo samo po naslovih, kajti številne njegove knjige so se izgubile in so za vedno izgubljene. V rokopisu je ostal tudi njegov Latinsko-slovenski slovar, ki je ohranjen le v prepisih. Slavisti so se posebej pozorni na številne slovenske besede, ki so bile tedaj v rabi in so prav po Kastelčevi zaslugi prišle v slovenski knjižni jezik. Številna Kastelčeva dela so se ohranila le delno, za nekatera vemo zgolj zahvaljujoč Valvasorjevim navedbam. Za obsežno delo "Viridarium exemplorum" (Vrt zglede) s sedemsto primeri za pridigarje strokovnjaki še niso ugotovili avtorstva. Šele pred kratkim so ugotovili, da so Kastelčevo delo tudi obsežni rokopisi "Liber cantionum Carniolicarum" (Knjiga kranjskih pesmi). Gre za knjigo pesmi z molitvami in katekizmom v slovenskem jeziku. Kastelec je v tem delu zbral tedanje slovenske cerkvene pesmi (42), prevedel nekatere nemške in latinske s skupaj kar 4162 verzi. Zložil je tudi nekatere nove pesmi z zahtevnejšimi besedili. Matija Kastelec je sestavil tudi pravila za slovensko pisanje in jih najprej objavil v svoji prvi knjigi, kasneje pa še v knjigi "Nebeški cilj", ki je

njegovo najbolj izvirno delo, saj se v njej prvič v slovenski literaturi kaže barok. Pri svojem pisanju se je naslonil na slovstvo slovenskih protestantov, predvsem to velja za pisavo in jezik.

Posebna zasluga Matije Kastelca je, da je bil prvi, ki je z načrtnim delom prekinil več kot polstoletni molk na slovenskem knjižnem trgu in tako vzpodbudil še druge. Vsekakor pa bo o njegovem obsežnem delu slovensko literarno zgodovinarje moralo še marsikaj doreči.

Na domačijo Mežnarjevih v Kilovčah, od koder je Matija Kastelec, še komaj kaj spominja. Hiša z gospodarskim poslopjem je bila nesrečnega 4. julija 1942 požgana in ni bila več obnovljena. Zadnji iz Kastelčeve rodbine je bil Stanko Kastelec, ki je umrl pred dvema letoma in je pokopan na bližnjem Premu. Posestvo je prodal sosedom Blajevim, ki sedaj na mestu stare hiše gradijo novo. Od stare Mežnarjeve hiše so ostali le še robni kamni kuhinjskega ognjišča z napisom "MARIJA POMAGAJ" in dva kamna vrhnjega dela družinske štirne izklesana "iz enega kosa" kamnitega flišnega bloka.

O stari Mežnarjevi domačiji in njegovih lastnikih so mi veliko zanimivega povedali starejši domačini v Kilovčah, za kar se jim lepo zahvaljujem.

Jasmina Tomažič, 8. b. OŠ Dragotin Kette, Trnovo

BRATOVSKÉ BVKVICE SV. ROŠEN KRANZA.

V katerih je ukúp sloshena visha ta Psalter, ali Rošenkranc s temi petnajstim skrivnostmi moliti, inu kokú le more enimu Bolniku k izveličanju pomagati; sraven smerkanilfod-pulkou zhés ceilu leju.

Tu je preloshenu s' Nemškiga, Latskiga, inu Latinskiga na Crain-šeo bešfido slens

MATTHIA CASTELZA Chorarja, inu Beneficiata S. Ro-shenkranza, u' Novim Městu

Seiskanu u' Nemškim Gradzu skusi Wid-manstetterске Erbe, u' tćin leju 1675.

Vaskladi Joannes Helms, u' Lublani Buevčiniga Vesnika.

Prva stran Kastelčevih "Bratovskih bukvic sv. roženkranca", tiskanih v nemškem Gradcu leta 1678.

OTROCI IN STARŠI

"Poglej in zadeni" v živo

31. marec bo za vse nas prav gotovo ostal v nepozabnem spominu. Tega dne smo prvič spoznali, kaj pravzaprav pomeni stati pod odrskimi lučmi in uživati medijsko slavo. Že pred dobrim mesecem je Marjana Muha dobila ponudbo, da bi nastopila v televizijski oddaji "Poglej in zadeni". Predstavila naj bi se v rubriki "Pot k zvezdam" in zapela lastno skladbo. Tako se je začela dirka za besedilom, aranžmajem in ostalimi stvarmi, ki sodijo poleg. Temu je sledilo še snemanje skladbe v ljubljanskem studiu Tivoli. Presrečna sem bila, ko sem na Radiu 94 slišala napoved za oddajo v Cerknici, pesem "Srcece moje" pa se je vrtela kot podlaga. Vsi v družini smo bili pripravljeni na ta veliki dan in z nestrpnostjo smo ga pričakovali.

da je Marjana lahko pokazala tudi tiste druge sposobnosti, ki jih nosi v sebi. Predvsem se zahvaljujem učiteljicam, ravnateljici in učencem OŠ D. Ketteja, družinoma Kavčič in Kaluža, tekstopiscu Igorju Pirkoviču, producentu in avtorju aranžmaja Andreju Gomilarju ter sponzorjem (Jelka, Lizika, Drogerija in Poliuretani-Plama).

Mirjana Muha

Le nekaj dni pred določenim datumom pa so nas obvestili, da Marjana potrebuje spremstvo pesalcev. Režiser je menil, da je dekle le preveč drobno in nežno za tako velik oder. V zadnjem trenutku sem prosila za pomoč Sonjo Čebokli-Koren, ravnateljico Osnovne šole D. Ketteja. Ta je moja prošnjo sprejela, čeprav sva se obe zavedali, kako malo časa je ostalo za izvedbo tako velikega projekta. Učiteljici Nataša Kandare in Marica Širca sta se hitro lotili dela in sestavili čudovito koreografijo na dano melodijo. S skoraj profesionalno Evo in Matjažem so učenci že po nekaj vajah usklajeno zaplesali s srčki iz mehke pene, prav gotovo pa je bila nepogrešljiva mala Matejka, ki je predstavljala deklico iz katere bo nekoč odraslo dekle.

Generalka je bila pravi hec v primerjavi z vsem tistim, kar je otroke še čakalo.

V takem sestavu smo se 31. marca ob 16. uri znašli v Cerknici, kjer so na velikem oderu vsi nastopajoči predstavili svojo točko. Temu je sledila še generalka, ki je bila pravi hec v primerjavi z vsem kar je otroke še čakalo. Točno ob 20. uri se je oddaja začela. Kako čudovit je bil prizor, ko so na oder prihajali naši otroci sproščeni in navdušeni, kot da take stvari že popolnoma obvladajo. Pesmica "Srcece moje" se je razlegala po dvorani, gledalci so Marjano navdušeno spremljali s ploskanjem in več kot dvajset srček je valovilo na oderu. Prav zares čudovit prizor, le na koncu smo bili vsi skupaj presenečeni, celo razočarani, ker se glasba ni odvrtila do konca - pesalci bi morali sestaviti še živo srce in razdeliti bombone ter srčka. Kljub vsemu smo doživeli prijetno izkušnjo in spoznali čudovit občutek, ko te obsijejo odrske luči in si nekaj minut zvezda med zvezdami.

Doživeli smo prijetno izkušnjo in spoznali čudovit občutek, ko te obsijejo odrske luči in si zvezda.

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem, ki ste mi kakorkoli pomagali in pripomogli,

POZABLJENA OBRT

Mladi in stari pletarji

Z dejavnostmi, ki potekajo v VVZ "Jožefa Maslo" v obliki delavnic otrok in staršev razvijamo ustvarjalnost, kreativnost in pristne odnose med družino in VVZ. V trnovski skupini skrajšane priprave na šolo, smo pomladansko delavnico popestrili s pletenjem koškov. Da bi pri najmlajših razvila zanimanje za stare in izumrle obrti, sem staršem predlagala, da bi se skupno učili pletarstva. Vsi so idejo z veseljem sprejeli.

Poiskati je bilo treba še pletarja. Ko sem otroke vprašala, kdo od starih staršev izdeluje košare, se je oglasil Nejc: "Moj nono zna." Komunikacija je bila hitro sklenjena. Neječev nono je doma s Topolca. Imenuje se Jule Logar in se še vedno ukvarja s to staro obrtjo. Povedal nam je, da je včasih izdeloval več košar in košev, saj so jih potrebovali na kmetiji za prenašanje sadja in poljskih pridelkov. Izdelovali so tudi gnojne koše. Pletejo jih iz vrbovega šibja. Za pletenje so primerne le enoletne vrbove šibe. Prejšnja leta so vrbe gojili načrtno in jih sadili ob potokih ali tudi v večjih nasadih na vlažnih tleh. Zdaj tega ni več.

Ko je potekala priprava na pletenje koškov, sem se srečevala z mnogimi dedki in babicami, ki jim je pletarstvo še v svežem spominu. Tjašina nona je v kotu igralnice zagledala šop vrbovih šib in beseda je stekla. Vrbove šibe se tudi belijo (ogulijo).

Belijo se spomladi s preprosto napravo, zavito železno palico, skozi katero vlečejo šibe. Iz tako beljenih šib so včasih pletli košare za kruh in sadje, košare za perilo in pletenice. V njih so ženske nosile malice in kosila na polje. Pletenico so dale na glavo, pod njo pa svitek. Zanimivo je, da so krtne botre v pletenih nosile hlebec sladkega kruha otrokom na dom.

V novešem času koše in košare kupujemo na sejmi. Otroci in odrasli jih uporabljajo za prenašanje hrane in gozdnih sadežev. V njih nosijo tudi hrano k velikonočnemu žegnu. Tudi letos so jo nesli v koških, ki so jih spletili s pomočjo staršev. Tako so jim velikonočni pirhi še bolj teknil.

V naših krajih je pletarstvo izumrlo nekako v začetku 20. stoletja. Spretnost pletarstva se je prenašala iz roda v rod. To lepo obrt ohranjajo danes le še redki posamezniki. Upam, da bo naša delavnica obrodila sadove in da bodo otroci in njihovi starši nadaljevali s pletarstvom.

Otroci, starši in vzgojiteljica se prisrčno zahvaljujemo gospodu Juletu za požrtvovalno in nesebično prenašanje svojega znanja in spretnosti na mlajši rod, gospe Vojki Pirih pa najlepša hvala za glasbeno spremljavo skupnega petja otrok in staršev.

Vida Barak

RIBOLOV

Odprtje ribolovne sezone

V soboto, 1. aprila, se je na pregradi vodne akumulacije Klivnik zbralo ob članov in 20 mladincev Ribiške družine "Bistrica" iz Ilirske Bistrice. T. nalnega srečanja in tekmovanja, ki ga domači ribiči prirejajo vsako leto ob ribolovne sezone na salmonide, so se udeležili tudi gostje iz Primorske bljane. Največja letošnja postrv je tehtala nekaj manj kot tri kilograme, jo je ribič iz Postojne. Ribiška družina "Bistrica" pripravlja v ponedeljek, še odprtje lova na ščuke in vas vabi na bregove jezera Mola.

SLIKOVNA KRIŽANKA

SESTAVIL: M. M.	ITALIJAN. IZDELJ. GOSLI	PREBI- VALEC ORIENTA	KRATICA KNJIŽNICE V LJUBLJANI	SOSEDNJI ČRKI V ABECEDI	ŽENSKO IME	OSEBA IZ NORV. J. MITOLOGIJ	FRANCOŠKI FIZIK (PIEKRE)	REKA NA KAVKAZU	SLOVENSKA OPERNA PEVKA KACJAN	
RASTLINA OLJNICA										PREGOVOR
VERDUJEVA OPERA				POGLAVJE KORANA RAČUNAL. UKAZ						
BIKOV GLAS										
PRVI IN DRUGI VOKAL			PREBIV. KRAJA REKA V ROMUNIJI							
ZASLUŽEK ENEGA DNE						KOMPAKTNA TALNA OBLOGA				
MESTO BLIU KRASNO- LJANSKA						NOVOZE- LANDSKA PAPIGA	NEOBDE- LANA ZEMLJA	POSREDNIK V ELEKTR. REKA V INDOKINI		
MESTO V OREGONU						NOČNO ŽGANA OPEKA				
OTOK V MALIH SUNDIH					IME ARI. SARINENA DVOJICA				ZNAK ZA AMERICU MUSLIM. M. IME	
NAJESLOVNI USTANOV. RIMA				METEORO- LOŠKI POJAV AZIJSKI NAROD						
MLADA KRAVICA						SLOVENSKI IGRALEC PISATELJICA VAŠTE			SIMBOL ZA RUBIDIJ KRATICA ZA JUNIOR	
	NOETOVA BARKA	ŠPANSKI PIANIST VSTOP								
OBER					LASTNIK LADJEVA OSEBNI ZAJEMEK					
SIMBOL ZA RODU			LADJED. OBJEKT OSEBNI ZAJEMEK				PRODAJAL. IRHOVINE GRILL			
DELAJEC KOVINSKE STROKE							INDUSTR. RASTLINA	JAPONSKI DRŽAVNIK NAGLAS		
IME PEVCA SMOLARJA				KRAS- TAČA	NAPLA- ČILO (ZASTAR.)	ROMAN V. BARTOLA RIMSKI URADNIK				ZADNJA IN PEVA ČRKA DRŽAVA V AZIJI
										ČEŠKA PRITROUJ- NICA
				MESTO V PREKMURJU						
				BOG ZMAGE V NORV. MITOLOGIJ				DRŽAVNA BLAGAJNA		
				BIVŠI SVETOVNI PRYAK V ŠAHU				ZOLAJEVA JUNAKINJA		
				OZNAKA ZA AVELLINO				KRAJ NA OTOKU PAŠMANU		

REŠITEV KRIŽANKE IZ 3. ŠTEVILKE (vodoravno):

otročstvo • razpored • ahat • ars • Novi svet • gg • KPI • odkop • ura • ra • prior • tableta • Arne
African • Guam • niala • Tkon • ki • vratar • tram • kivi • ep • Kadar • minuta • Daria • Akron • Ko
re • RI • osredek • trik • Stan • navtika • Ariel • aj • as • pisanice • velika noč.

Občina
Ilirska Bistrica

Vesele prvomajske praznike
Vam želijo

transport
terminal
ilirska bistrica

POLIURETANI
plama

TRGOVINA
Z GRADBENIM MATERIALOM
PODBEŽE 39 - ZALČI
66250 IL. BISTRICA
tel. 067/82-402, fax. 067/81-285

TRGOVINA "BOŠTO"
BAZOVIŠKA 4a
66250 IL. BISTRICA (za GG)
tel. 067/42-123

VABIMO VAS
na ogled
razstavnega prostora
keramičnih ploščic in
ostale kopalniške opreme

keramika • eleganca • kvaliteta

Suma inženiring d.o.o.
Bazoviška 18, 66250 Ilirska Bistrica
telefon: 067/41-504, telefax: 067/81-042

KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7

ProVITA®

Inženiring d.o.o.
66250 Ilirska Bistrica
Vilharjeva 27
tel. 067/41-820

TOURIS

Vojkov drevored 14, 66250 Ilirska Bistrica
Najem in prodaja prostorov za:

- proizvodnjo
- skladiščenje
- in pisarne

Informacije: tel. 067/81-188

MLINOTEST
PEKARNA
Ilirska Bistrica

PIVKA
perutninski kombinat
Neverke 30
66256 KOŠANA

AKCIJSKA PRODAJA
Izredna ponudba zamrznjenih piščančjih
kril za čas spomladanskih piknikov
samo 250 SIT za kilogram.

Dobite jih na vseh prodajnih
mestih in v naši trgovini
na Kalu.

KOZLEK

PROIZVODNJA - TRGOVINA - STORITVE d.o.o.
Rozmanova 19, 66250 Ilirska Bistrica, tel/fax: 067/41-630

primorje
ajdovščina

ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA

CENJENIM STRANKAM NUDIMO:

- vse vrste gradbenih in mizarskih storitev, asfaltiranje, montažne hale,
- prodajamo vse vrste betonov, pesek, mivko in vse vrste betonskih izdelkov,
- izposojamo gradbene odre in opažni material.

dekorativne in obstojne
zidne obloge
v imitaciji različnih
vrst lesa

lesonit

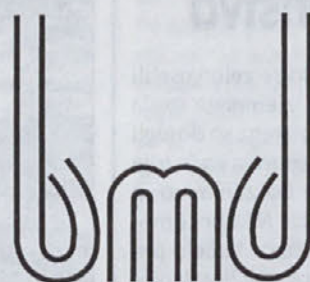
lesno kemična industrija, p.o.
ilirska bistrica, nikole tesle 11
tel.: 067/41-241, fax: 067/41-433

PURPLATEX

d.o.o.

Gradišče 51, 66243 Obrov, tel: 066/88-016, fax 066/88-033

Sedežna garnitura: ŽANA

BMD INŽENIRING
Ilirska Bistrica

GOZDNO GOSPODARSTVO
POSTOJNA

CENIK OGLASOV

1. cela stran	28 x 35 cm	70.000 SIT
2. polovica strani	28 x 17 cm	35.000 SIT
3. četrtina strani	14 x 17 cm	18.000 SIT
4. osmina strani	14 x 8,5 cm	9.000 SIT
5. šestnajstina strani	6,5 x 8,5 cm	4.500 SIT

Cena dvobarvnih oglasov na prvi
in zadnji strani je višja za 30%.
Za večkratno oglaševanje znižamo
ceno po dogovoru.

Pokličite "GA commerce", Bazoviška 40,
Ilirska Bistrica, tel/fax: 067/81-297

STRELSTVO

Veselijs s priokusom žalosti

V prejšnji številki Snežnika smo cenjene bralce in ljubitelje športa seznanili z rezultati, ki jih je dosegla mladinska ekipa Strelske družine 4. junij v marcu. Zelo smo se veselili naslova ekipnega državnega prvaka v dopisni strelski ligi in prvega mesta Simona Spetiča v tekmovanju posameznikov. Žal pa nas je presenetila odločitev Strelske zveze Slovenije, da naši odlični tekmovalci v bodoče ne bodo smeli nastopati na tekmovanjih, ker nimajo pušk, ki bi ustrezale predpisanim standardom.

Za nadaljnje delo in tekmovanja z mladinci bi potrebovali vsaj štiri "standardne puške", cena vsake pa je trenutno okoli 2.000 DEM. Pičla finančna sredstva, ki jih prejemo od Športne zveze Ilirska Bistrica nam nakupa prepotrebni pušk ne omogočajo, zato smo s težavami, ki nas pestijo, seznanili direktorje podjetij v občini in nekatere državne institucije, odziva na naše prošnje pa ni bilo. Eno puško bomo kupili z denarnimi prispevki staršev naših tekmovalcev, vendar to ne bo omogočilo tekmovalnega udejstvovanja mladinske ekipe.

Ob tej priložnosti prosimo vse občane, ki spremljajo uspehe Strelske družine 4. junij, da nam, s še tako skromnim zneskom, pomagajo ostati v družbi najboljših. Prispevke lahko nakažete na **žiro račun št. 52210-678-90345**. Vsem, ki nam bodo pomagali se že vnaprej zahvaljujemo!

Strelska družina 4. junij se zahvaljuje g. **Stanislavu Prosenu**, županu Občine Ilirska Bistrica, za čestitko mladinski ekipi ob doseženem naslovu državnega prvaka v dopisni strelski ligi.

Slavko Mahne

Mladinska ekipa Strelske družine 4. junij Il. Bistrica: trener Slavko Mahne, Simon Spetič, Andrej Jagodnik (stojijo), Uroš Mahne in Uroš Turkovič.

NOGOMET

Vse ekipe NK Transport tekmujejo v spomladanskem delu prvenstva

Mlajši dečki uspešno nastopajo tudi spomladi. Po zmagi v soboto, 22. aprila, proti NK Tabor iz Sežane z rezultatom 7 : 0 prepričljivo vodijo in se bodo pomerili v finalni tekmi za prvaka MNZ Koper z zmagovalcem obalne skupine. Tekma bo 28. maja 1995. NK Transport je predlagal, da bi namesto ene odigrali dve finalni tekmi (doma in v gosteh).

Kadeti ne nastopajo tako uspešno kot njihovi mlajši vrstniki, saj so trenutno v drugem delu lestvice med devetimi klubi na področju MNZ Koper. Po zmagi v Šmarjah (15. aprila) z rezultatom 2 : 1 in sobotnem porazu proti ekipi NK Tabor v Ilirski Bistrici z izidom 0 : 6 so še vedno na 5. mestu.

Mladinci po uspešnem jesenskem tekmovanju nadaljujejo z istim tempom tudi letošnjo pomlad, čeprav so jih nepričakovano porazili tekme iz Tolmina. V nedeljo, 23. aprila, so na domačem igrišču izgubili z rezultatom 0 : 1, čeprav so nenehno oblegali nasprotnikova vrata z nešteto neizkoriščenimi

priložnostmi. Gostje so se zelo veselili praktično edinega, a izjemnega strela na bistriška vrata, iz katerega so dosegli zadetek. Do konca prvenstva so še trije krogi, tekmovanje pa bo zanimivo in negotovo vse do konca. Mladinci morajo vse tekme zmagati, če hočejo postati prvaki in napredovati v II. mladinsko ligo - zahod.

Člani kljub velikim denarnim težavam kluba še naprej uspešno nastopajo v spomladanskem delu prvenstva in se borijo za sam vrh razpredelnice ter nastop v kvalifikacijah za uvrstitev v III. ligo. V nedeljo, 23. aprila, so odigrali XII. krog in prepričljivo premagali ekipo NK Gažon z rezultatom 6 : 1. Tako so skupaj z NK Idrinja še vedno na vrhu lestvice. Za Bistričane bo izredno pomembna tekma med NK Korte in NK Idrinja 30. aprila in naslednji krog, ko bodo igralci NK Transport odšli v goste k moštvo iz Kort.

Odločitev o vrhu pa bo najverjetneje znana šele v zadnjem krogu po derbiju prvenstva med NK Transport in NK Idrinja.

Zdravko Debevc

STRELJANJE NA GLINASTE GOLOBE

Uspešni bistriški strelci

Ekipa trap sekcije Strelskega društva 4. junij Ilirska Bistrica je 25. marca začela s tekmovanjem v prvi slovenski ligi. Tekmo na črnih njivah je organiziral TILS Dolomiti.

Bistričani so odlično izkoristili domač teren, saj so zasedli prvo mesto v ekipnem delu tekmovanja. 187 golobov je bilo dovolj, da so se uvrstili pred drugo-uvrščeno Olimpijo, ki je nastreljala 180 golobov. V tekmovanju posameznikov si je prvo mesto pristreljal **Andraž Li-**

polt. Zadel je 69 golobov brez finalne serije, ki je tokrat niso uspeli izpeljati zaradi mraka. Med mladinci je v posamični konkurenci prepričljivo zmagala **Tamara Matko**. Zadela je 53 golobov. Dva bistriška strelca sta zastopala slovenske barve na aprilskih tekmah svetovnega pokala. **Uroš Štemberger** se je udeležil tekme na Cipru, **Andraž Lipolt** pa tekem v Tokiu in Seulu. Poročilo s teh tekmovanj bomo objavili v naslednji številki.

Zdravko Debevc

RAFTING

Velik uspeh Mrzle uode na tekmi za evropski pokal

Letošnjo sezono je ekipa Mrzle uode v državnem in evropskem prvenstvu začela z nekoliko slabšimi rezultati. Vzrok za to je bil nekonkurenčen čoln in neizkušena pomlajena ekipa. Zato smo k sodelovanju povabili trenerja Marka Grzina iz Ljubljane, bivšega reprezentanta v kanuju na divjih vodah in člana zmagovalne ekipe na svetovnem prvenstvu lani v Franciji.

Novi trener je z dosedanjim delom ekipe zelo zadovoljen, vendar pa je opozoril na nekonkurenčnost čolna. Tako se je upravni odbor kluba odločil, da s pomočjo sponzorjev kupi nov čoln. Prvi vidni rezultati dela in treninga z boljšim čolnom so se pokazali že na tekmi za državno prvenstvo v Tacnu, kjer je ekipa na zelo zahtevni progi dosegla 8. mesto v slalomu. Rezultat ekipe ni uspaval, temveč jo je vzpodbudil še k intenzivnejšemu delu.

Ekipa se je v ponedeljek, 24. aprila, vrnila s tekme za evropski pokal v raftingu na Češkem (Karlovy Vary, reka Tepla), kjer je v zelo močni konkurenci 28. ekip iz petih evropskih držav dosegla odlično 11. mesto. Za zmagovalno ekipo Bober iz Ljubljane (svetovni prvak

leta 1994 v Franciji in vodilna ekipa v državnem prvenstvu), je Mrzla uoda zaostala le za dobri dve minuti, kar je na taki maratonski progi (40 minut) relativno majhen zaostanek.

Fantje se sedaj z velikimi upi pripravljajo na nove tekme v evropski rafting ligi. Naslednja bo že v soboto, 6. maja, v Tacnu pri Ljubljani. Vse, ki se zanimajo za rafting, vabimo na ogled te atraktivne tekme!

Zahvaljujemo se sponzorjem in vsem ostalim, ki so nam omogočili nakup novega čolna in tekmovanje v evropskem in državnem prvenstvu (*Liv Postojna, Fructal Ajdovščina, Ilirija Ilirska Bistrica, Pink Floyd bar Ilirska Bistrica in Pizzeria Maestro Ilirska Bistrica*).

Rafting klub Mrzla uoda

Ob primernem deževju postane tudi reka Reka tehnično zahtevna voda.

KONJENIŠKA PRIREDITEV

Konjeniški maraton - endurance Hrušica '95

V soboto, 6. maja, Kmečki turizem "Mavrič" iz Hrušice prireja konjeniški maraton, ki je tekmovalna različica terenskega turističnega jahanja. Tekmovalna proga bo potekala po zahtevnem kraškem in flišnem terenu in bo dolga dvakrat po petnajst kilometrov. Krožna pot izpred kmetije se bo začela ob 10. uri in tam bo tudi cilj. Zmagovalci bo tisti, ki bo progo prejahal v najkrajšem času. Organizator pričakuje tekmovalce iz izbolj oddaljenih krajev že dan prej, saj bodo konji lahko prenočili v hlevu na kmetiji, zanje pa bo skrbela posebna veterinarska komisija. Najkasnejši rok za prijavo je 2 uri pred startom. Za vse dodatne informacije pokličite na tel. 067/85 483.

BALINANJE

Začetek balinarske sezone

Trije balinarski klubi, ki nastopajo v okviru tekmovanja Balinarske zveze Slovenije, so s tekmami pričeli v dveh vikendih.

Balinarski klub Lesonit iz Kuzma (prej Transport) je v super ligi doma premagal moštvo Agro Šiške z izidom 12 : 10. Z istim izidom je slavil tudi v Novi Gorici proti BK Salumis-SGP.

V prvi ligi nastopa **BK Planina** po drugem krogu eno zmago, v drugi ligi BK Prestranek in poraz iz drugega kroga proti BK Jesenice na Jesenju obeh tekmah je bil 10 : 6 v korist Planincevalca.

V drugi ligi je **BK Topolc** odigral krog v gosteh in izgubil z ekipo BK Tolmin z izidom 14 : 2.

KOŠARKA

Turnir trojke

Na pobudo Športne unije Slovenije kot glavnega organizatorja pokroviteljstvom izdelovalca ne obutve Nike, bomo pred 27. maja na igrišču v Športni ku Nade Žagar organizirali turnir trojke. Nike bo kot glavni sponzorski partner zagotovil praktične za najboljše tri ekipe. Prijave za najboljšo tri ekipe. Prijave in prijavnine sprejemamo na tel/fax 067/81 177 do 20. Vplačila prijavnine lahko tudi na žiro račun št. 52210-678-90345.

LOKOSTRELSTVO

Državno prvenstvo osnovnošolcev

Lokostrelski klub Ilirska Bistrica v nedeljo, 7. maja 1995, organizira polfinale osnovnošolskega prvenstva v lokostrelstvu za regijo Ilirska Bistrica. Tekmovanje bo potekalo na šolskem stadionu in se bo začelo ob 10. uri. Tekmovalci bodo nastopali v treh disciplinah na razdaljah 25 in 20 metrov. Razdeljeni bodo v tri kategorije: do 4. razreda, do 6. razreda ter 7. in 8. razreda.

MALI NOGOMET

Občinska liga v malem nogometu

Športna zveza Ilirska Bistrica in Nogometni klub Transport organizirata športno rekreativno tekmovanje v občinski ligi malem nogometu. Prvi krog tekmovanja bo začel v soboto, 29. aprila ob 16. uri oziroma uro prej. Prijavo več kot šest ekip za nastop v naslednjih krogov bodo prejeli v sredo, 18. aprila, v športnem parku Nade Žagar ob 18. uri dalje.